

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Historie Vyšší odborné školy, Střední průmyslové školy a Střední odborné školy řemesel a služeb Strakonice

Vypracovala: Sally Kahovcová
Vedoucí práce: PhDr. Helena Pavličíková, CSc.

České Budějovice 2024

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne .....   Podpis studenta .....

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala své vedoucí práce PhDr. Heleně Pavličíkové, CSc. za cenné rady, připomínky a odbornou pomoc.

Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům okresního archivu ve Strakonících, řediteli VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice Ing. Pilečkovi a pedagogům školy Ing. Pavlovi, RNDr. Beranové, Mgr. Růžičkovi za materiály a informace.

ANOTACE

Bakalářská práce se nejprve zabývá stručnými informacemi o hlavních etapách vývoje středního školství ve Strakonici, hlavní část práce se soustředí na historii Vyšší odborné školy, Střední průmyslové školy a Střední odborné školy řemesel a služeb Strakonice. Zevrubně popsání těchto etap vedle uvedení dosud nepublikovaných informací jsou základní cíle této bakalářské práce. Pro naplnění cílů se vycházelo z historické a heuristické metody, včetně komparativní analýzy i řízených rozhovorů s pamětníky a se současným managementem školy.

KLÍČOVÁ SLOVA

Strakonice, střední vzdělávání, průmyslová škola, školství, historie

ANNOTATION

The bachelor's thesis first deals with brief information about the main stages of the progress of secondary education in Strakonice, the main part of the thesis is focused on the history of the Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola řemesel a služeb Strakonice. A detailed description of these stages in addition to the presentation of previously unpublished information are the main objectives of this bachelor thesis. In order to fulfil the objectives, historical and heuristic methods were used, including comparative analysis as well as guided interviews with memorials and the current management of the school.

KEY WORDS

Strakonice, secondary education, industrial school, education, history

OBSAH

ÚVOD	7
1. Strakonice – město na soutoku Otavy a Volyňky	8
1.1. Stručná charakteristika	8
1.2. Historie	8
1.3. Průmysl	12
1.4. Kulturně společenská specifika	14
2. Základní etapy vzniku a vývoje školství ve Strakonicích	16
2.1. Prvopočátky vzniku a vývoje školství ve Strakonicích	16
2.2. Vývoj školství v letech 1860 - 1918	17
2.3. Vývoj školství v letech 1918 až 1939	18
2.4. Školství v období druhé světové války	18
2.5. Školství do roku 1989	19
2.6. Školství od roku 1990	20
2.7. Vazba na místní průmyslové podniky	20
3. Střední průmyslová škola strojnická ve Strakonicích	23
3.1. Průmyslová škola pro pracující ve Strakonicích	23
3.2. Střední průmyslová škola ve Strakonicích	24
3.3. Zřízení pomaturitního studia	25
3.4. Režim školy – organizační pokyny ředitele školy	27
3.5. Plány práce školy (1963-1965)	27
3.6. Výchovné plány (1964-1979)	28
3.7. Stavební úpravy	28
3.8. Hlavní etapy historie školy	29
3.8.1. Historie průmyslové školy v letech 1960-1989	29

3.8.2. Historie průmyslové školy v letech 1990-2011	31
3.8.3. Historie průmyslové školy v letech 2012-2020	33
3.9. Organizační změny	35
3.10. Významní pedagogové	36
3.11. Významní absolventi	37
4. Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední škola řemesel a služeb Strakonice	39
4.1. Organizační struktura	39
4.2. Významní pedagogové	39
5. Aktuální situace, perspektivy na VOŠ, SPŠ, SOŠ Strakonice	41
5.1. Aktuální situace – benefity studia	41
5.2. Obory školy	42
5.3. Budoucnost školy	45
ZÁVĚR	46
SEZNAM LITERATURY	47
SEZNAM PŘÍLOH	50

ÚVOD

Téma bakalářské práce Historie Vyšší odborné školy, Střední průmyslové školy a Střední odborné školy řemesel a služeb Strakonice jsem si vybrala z důvodu zájmu o mé rodné město a historii školství. Dlouhodobá tradice Střední průmyslové školy strojnické se slučuje s oběma mými zájmy. Byla to pro mě příležitost dozvědět se podrobnější informace o vzniku školství na Strakonicku.

Cílem mé práce je stručně popsat základní etapy vývoje středního školství ve Strakonících v souvislosti na místní průmyslové podniky, například Česká zbrojovka nebo Jitex. V práci se dále budu zabývat zajímavostmi o městě na soutoku řek Otavy a Volyňky. Jednu z kapitol budu věnovat historii města, průmyslu a kulturně společenských specifik.

V hlavních kapitolách se zaměřím na vznik a vývoj původní Střední průmyslové školy strojnické, která se ve školním roce 2011/2012 spojila s místním učilištěm a od té doby tvoří veliký vzdělávací komplex s novým názvem Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola řemesel a služeb Strakonice. Strojnická škola byla započata ve Strakonících již v roce 1960. Během 63 let své existence školou prošlo tisíce úspěšných absolventů, stovky významných pedagogů a šest schopných ředitelů. S některými z těchto významných osobností uskutečním rozhovor a vyzdvihnu ty, o kterých si myslím, že budou pro moji práci přínosem.

Škola během svého působení prošla řadou organizačních změn ve své struktuře. Díky těmto změnám je škola tam, kde je dnes a každý rok z jejích řad vycházejí desítky schopných absolventů maturitních i učebních oborů, v nichž bude dlouholetá tradice strojnické školy stále pokračovat.

1. Strakonice – město na soutoku Otavy a Volyňky

1.1. Stručná charakteristika

Město Strakonice se nachází v Jihočeském kraji. Rozkládá se na úbočích spadajících do údolí řeky Otavy, do níž se uprostřed města vlévá řeka Volyňka. Severní, levý břeh řeky je nejjižnějším výběžkem Středočeské vrchoviny, jižní, pravý je úpatím Šumavského podhůří. Katastrální výměra města činí 3468 hektaru. Leží na průsečících zeměpisných souřadnic 49° 15' až 49° 17' severní šířky a 13° 51' až 13° 54' východní délky. Žije zde přibližně 23 tisíc obyvatel. Nachází se zhruba 60 km od Českých Budějovic, 80 km od Plzně a 110 km od hlavního města Prahy. Strakonice zahrnují osm městských částí (Strakonice I, Strakonice II, Přední Ptákovice, Modlešovice, Virt, Hajská, Střela a Dražejov). Jsou obcí se zmocněným úřadem pro 49 dalších obcí a s rozšířenou působností pro 68 obcí. Nadmořská výška města se pohybuje v rozhraní 390 až 430 metrů. Průměrná roční teplota se pohybuje kolem + 5 °C, srážky dosahují 550 až 600 mm ročně. (Cvrček, 1989)

Nejimpozantnější doménou města je grandiózní středověký kamenný hrad, jenž postavili Bavorové na soutoku Otavy s Volyňkou ve 13. století. (viz příloha č. 1). Je zřejmé, že vždy patřil k městu a žil s ním. Nikdy nebyl uzavřeným objektem, avšak národní kulturní památkou se stal až v roce 1995. Dříve se mu přezdívalo „vodní hrad“ z důvodu řek, které ho obtékaly. V jeho prostorách je možné najít Šmidingerovu knihovnu, ZUŠ a Muzeum středního Pootaví. Renesanční věž Jelenka nabízí nezapomenutelné výstavy významných malířů nebo sochařů a gotická věž Rumpál výhled na okolí. Nejvýchodnější součástí objektu představuje děkanský kostel svatého Prokopa. (Strakonice, 2007)

Cvrček ve své publikaci zmiňuje další významné prvky města. Patří mezi ně historická budova bývalé radnice, původně renesanční kostel sv. Markéty u Velkého náměstí a Palackého náměstí s barokním morovým sloupem s plastikami světců, andílků a dominantní sochou Panny Marie. (viz příloha č. 2)

1.2. Historie

Ve Strakonících se snoubí historie s dudáckou hudbou, lidovou kulturou a dlouhou průmyslovou tradicí. V minulosti město náleželo svým typem zřízení k městům vrchnostenským.

Cvrček se zabývá situací na přelomu 12. a 13. století, kdy byla historie města prvotně spjata s výskytem rodu Bavorů. Jejich znakem byla modrá střela (šíp) ve zlatém poli, střela byla nasazena na červeném ratišti (nosiči hrotu) opeřeném stříbrným perem. Skvostem nad znakem bylo snad zlaté křídlo.

Budoucí město vznikalo v podhradí či ve stínu stejnojmenného hradu mocného panského rodu Bavorů, který byl již zmíněn. Jejich působení setrvalo až do počátku 15. století, kdy zaměnil rod Bavorů johanitský řád – řád maltézských rytířů. Zřízení vodního hradu lze jistě vnímat jako nejzásadnější čin pro budoucí rozvoj města. Jestliže hrad rozkvétal, město také rozkvétalo a při úpadku hradu, město také upadalo. (Strakonice, 2007)

Cvrček popisuje pravděpodobnost, že stavebníkem hradu byl některý člen z již zmíněného rodu. Právo stavět kamenné hrady měl do roku 1250 jen král, a proto musel mít budovatel hradu ke králi velmi blízký vztah, ale i určité výhody.

První písemná zmínka o Strakonicích pochází z roku 1243, kdy Bolemila, manželka Bavora I. věnovala johanitskému řádu některé vsi v okolí Strakonic. Zmiňovala i kostel sv. Václava, kde právě toto darování prohlásila na veřejnosti. Listina byla tzv. antidatována, to znamená, že byla sepsána až poté, co již darování bylo učiněno. Z prvních listin je pouze potvrzeno, že zde již stál kostel a v nejstarší části hradu bydleli členové johanitského řádu.

Kostel sv. Václava se hřbitovem působili jako farní středisko uprostřed panství Bavorů. Zástavba té doby působila rozptýleně a málo soudržně. Znamenalo to, že na území současných Strakonic existovalo několik osad jednoduchých poddanských stavení, z nichž část časem zanikla, jiné se spojily a ostatní byly rostoucím městem pohlceny. (Strakonice,2007)

Ve 14. století se objevily i první jména měšťanů, a proto od této chvíle byly Strakonice jednoznačně považovány za město. Teprve z listiny z roku 1318 bylo možné si udělat detailnější vizi o podobě tehdejšího města. Výpovědi řádových bratří z roku 1373 rovněž také dokládají, že ve Strakonicích existovala velmi početná komturie. Patřila hned po pražské komturii k největším v českých zemích.

V této době se stávala centrálou dalšího rozvoje zejména kolonizace podél dnešního Velkého a Palackého náměstí. Tímto způsobem se začal utvářet dodnes zachovaný půdorys dvou podlouhlých náměstí, která navazují na starší cestní síť. (Strakonice,2007)

Pro každé město byl vždy neštěstím požár, kterému se nevyvarovaly ani Strakonice. První zmínka pochází z roku 1357 a další o dvě století později, z roku 1520. Bohužel ani povodně nebyly výjimkou v nástrahách tohoto města. První majitelé, Bavorové, ze začátku nevěřili v dlouhodobé trvání města právě z důvodu hojných povodní a celkového výskytu řeky u města. Strakonice byly charakteristicky říčním městem s mosty, mlýny a lávkami. Na počátku husitské doby Strakonice přišly o své zakladatele, kdy rod Bavorů vymřel a veškerá území města včetně hradu přešla na johanitský řád. Z roku 1402 pochází poslední zmínka o Bavorech, načež následně hrad koupil Jindřich z Hradce. V době husitských konfliktů se hrad stal baštou katolické strany, a ještě dlouho po bitvě u Lipan se zde bojovalo proti kalichu. Po zemřelém Jindřichu z Hradce se do funkce nejvyššího představitele řádu pro Čechy, Moravu a vedlejší korunní země dostali Václav z Michalovic, Jošt z Rožmberka, Jan ze Švamberka a Jan III. z Rožmberka. Dovězení rozvoje města proběhlo právě za vlády Jana III. z Rožmberka. Vyznamenal se nejvíce výstavbou hradeb, právem pečeti červeným voskem a přestavbou hradu.

Počátkem novověku přeměnou prošel vzhled města, ale i jeho okolí. Výrobní zaměření ve městě na se přeorientovalo na textilní produkci, jako např. koželužství, kloboučnictví, postříhačství a kráječství. V období od počátku 17. století až po třicetiletou válku hrad začínal chátrat, a navíc se neshody mezi městem a jeho vrchností čím dál více prohlubovaly. Docházelo také k emancipaci měšťanů. Popisují to zejména časté neshody velkopřevorů s městem, které leckdy skončilo uvězněním městské rady na hradě. Od poloviny 17. století až po 18. století prochází Strakonice spousty přeměnami, kdy bylo postaveno, ale i přestavěno mnoho staveb. Přestože se vzhled města výrazně proměnil, z hlediska prostorového uspořádání k příliš mnoho proměnám nedošlo. V průběhu těchto let se také maltézští rytíři vraceli ke svému původnímu poslání, zejména k zakládání špitálů a nadací pro chudé a nemocné, ale i budování kostelů. Koncem 18. století zde žilo přibližně 1 700 obyvatel.

V průběhu 19. století Strakonice procházely v době průmyslové revoluce obrovským rozmachem. Charakteristickým průmyslovým textilním výrobkem byla hlavně pokrývka hlavy – fez, která dala továrnám také svůj název – fezární. Ve městě se obzvlášť rozvíjel právě textilní průmysl. Z poddanského městečka se stávalo průmyslové, správní a obchodní středisko. S rozmachem průmyslu ve městě byl spjat i vývoj dopravy, a to především stavbou železnice. Nejprve bylo zrealizováno v 60. letech 19. století spojení České Budějovice – Plzeň, kdy trasa

vedla přes Strakonice a později přibyla také místní dráha Březnice – Blatná –Strakonice. (viz příloha č. 3). V této době vznikly i dnešní Rennerovy sady, jež se mohou pyšnit titulem prvního veřejného parku ve městě.

Ve 20. letech 20. století byly tyto místní dráhy nakonec zestátněny. Zakrátko v této oblasti vypukla I. světová válka, tak jako v celé zemi. Mnoho strakonických rodin tak přišlo o svého člena rodiny během válečných bojů. Ke konci války se ve městě začínala projevovat nouze o potraviny a s tím vzrostla nejednotnost nejen strakonických, ale všech obyvatel uvnitř Rakousko-Uherské monarchie. Tyto neshody postupně směřovaly k jejímu rozpadu a 28. října zaniklo Rakousko-Uhersko.

Vznik nové republiky zapříčinil ukončení téměř sedm set let trvající správu města, kterou řídil maltézský řád. Stalo se tak v souvislosti s pozemkovou reformou ve 20. létech 20. století. Tehdy byly řádu vzaty majetky, řád musel opustit město, a proto Strakonice zcela přišly o svou vrchnost. V této době se město postupně zvětšovalo a znovu přestavovalo. V období tzv. První republiky se ve městě kromě továren na fezy, fezáren, objevil další významný podnik, jenž setrvává do nynějších dnů – závod na výrobu motocyklů ČZ. Tato zkratka však původně označovala Českou zbrojovku, jelikož se zde dlouho produkovaly zbraně (od pistolí po letadlové kulometry). Ve 30. létech 20. století město postihla stejně jako celý svět, hospodářská krize. Zanedlouho poté nastoupil v zemi k moci fašismus. Tyto obavy znamenaly pro strakonickou židovskou náboženskou obec konec její existence. V roce 1942 byli strakoničtí Židé transportováni do vyhlazovacích táborů.

Během II. světové války se ve městě vytvořily dvě odbojové skupiny Prokop Holý a Niva. Na konci války (30.4.1945) byla tato hnutí sjednocena pod jeden název – Niva. Den poté byly Strakonice vysvobozeny americkou posádkou. Po II. světové válce se znovu navrátil život ve městě do běžných kolejí. Produkce v ČZ se opět zaměřovala na výrobu motocyklů a ve fezárnách se nevyráběly uniformy, ale znovu pokrývky hlavy. Město se tak postupně vyvíjelo do dnešní podoby.

Od 2. poloviny 20. století se opět rozvíjel průmysl, vznikaly nové prostory pro rekreaci, kulturu a školství. Zlepšovala se také technická a dopravní infrastruktura. Veliký důraz byl kladen obzvláště na stavbu nových mostů, díky kterým již není veškerá doprava vedena přes jedinou soustavu mostů u hradu. V tomto období byla největší prioritou zvláště nová bytová výstavba. Po válce se jevil jako katastrofický problém nedostatek bytů, a proto byly vybudovány dělnické

rodinné domy a nájemní byty, ať městské nebo podnikové. Dále byla vybudována nová sídliště a počátkem 60. let byl zrealizován první panelový dům. V 70. a 80. letech byly postaveny další panelové domy a poté celá sídliště. V 90. letech ustává bytová výstavba, za to se rozvíjí individuální výstavba rodinná, která přetrvává do nynějších dob. (Strakonice, 2007)

1.3. Průmysl

V první polovině 20. století se začínal utvářet rozsáhlý průmyslový prostor jižně od města při silnici na Volyni. Vzniklo průmyslové odvětví, které ovlivnilo i charakter středního odborného školství ve Strakonících. V roce 1919 byla založena Česká zbrojovka, jež se v průběhu 20. století přeměnila na obrovský strojírenský podnik. Jižním směrem od ní se nacházely Pošumavské závody pro impregnaci dřeva, které vyráběly především železniční pražce, s nimiž souvisel i závod Sportovia produkující kožené výrobky. Další enormní vlna rozvíjejícího průmyslu nastala ve druhé polovině 20. století. Na jihu dále rozrostl obrovský areál ČZ, na východě města se vybudovaly nové závody podniku Fezko, Sítos pekárna a mlékárna. V neposlední řadě vznikla rozvojová průmyslová zóna severovýchodně od města, kde se v současné době nachází Metal Progres a stavební firmy Prima a Protom (před pár lety zde stála i dlouhá léta fungující stavební firma Jihospol).

V roce 1919 vstoupila do života místních občanů společnost s názvem Jihočeská zbrojovka sídlící ve Strakonících, jejímž zakladatelem byl zdejší rodák, stavitel Karel Bubla, který téhož roku započal s budováním prvních továrních objektů. O tři roky později firma pozměnila svůj název a stala se akciovou společností Česká zbrojovka v Praze. Po následujících dvou letech byla do strakonické zbrojovky přesunuta produkce armádních zbraní působící do této chvíle v Brně. Zásadní složkou však setrvala nadále zejména zbrojní výroba. Na konci 20. let 20. století se podnik orientoval na výrobu kol. a od roku 1930 byl nezávislým výrobcem kola značky Česká zbrojovka S. Zanedlouho se připojila i výroba motorek a motokol, což byly předchůdci motocyklů. Jakmile se rozjela produkce motokol, rozjela se i produkce motocyklů. Před 2. světovou válkou dominovaly na motocyklovém trhu dva producenti, JAWA a Česká zbrojovka. V roce 1936 byly ve zbrojovce vyráběny i první obráběcí stroje. Během 2. světové války se musela produkce zcela podřídit válečným záležitostem, a proto byla přerušena výroba motocyklů. Do výrobního plánu se však dostaly zbraně a vojenský sortiment, pěchotní horské a motorizované kanony, letecké pumy, pistole, kulometní nábojové pásy a mnoho dalšího. V roce 1945 dějiny České zbrojovky jako akciové společnosti zanikají, dekretem došlo

k znárodnění. Po deseti letech se změnil název podniku na České závody motocyklové (ČZM). Největší hrdostí Strakonice se i v poválečném období staly jednoznačně motocykly. Kuriozitou byl například velmi oblíbený československý skútr. S rokem 1989 zanikl státní podnik ČZ, avšak se vytvořila akciová společnost s obchodním názvem ČZ Strakonice, a.s. Aktuálně má ČZ šest divizí: Auto, Auto-Desta, Slévárnu litiny, Slévárnu hliníku, Turbo a Nástrojárnu.

Výroba fezů byla pro město dalším velmi podstatným průmyslovým odvětvím sahajícím do dávné historie. Prvním činem bylo vytvoření cechu postřihovačů, soukeníků a kraječů v roce 1482, později i založením cechu punčochářů v roce 1716. Hlavním výrobním artiklem byly vlněné pokrývky, rukavice, čepice a birety. V 19. století však začala poptávka po punčochách výrazně klesat. V pravý moment naštěstí dorazil do Strakonice nový výrobní artikl – turecká čepička zvaná fez. V roce 1805 byli jako první zdejší výrobci zmiňováni mistři Petráš a Fialka. Následující rozvoj fezové a textilní výroby byl spojen s židovskými obchodníky. V roce 1812 započala historie zcela první firmy týkající se fezů s názvem W. Fürth. W. Fürth byl židovský obchodník, který se zprvu nelegálně věnoval vznikem prvních fezů. Ve Strakonících se v té době nacházely minimálně další 3 firmy produkující fezy, i přesto se roce 1899 sloučily v jednu akciovou společnost mající hlavní sídlo ve Vídni. Po I. světové válce byla celá firma přesídlena do Strakonice a výrobní program byl rozvětven o další zboží, například pokrývky, vlněné látky a tkané plstě. Zanedlouho fezy vyměnil nový artikl – barety. Veliké změny se objevily v období 2. světové války, kdy byla produkce zcela ovlivněna válečným požadavkům. Znárodnovacím dekretem z roku 1945 zanikla další éra historie textilní výroby ve Strakonících. Od roku 1993 byly převažujícím výrobním artiklem a.s. Fezko autopotahe pro různorodé světové automobilky. V současné době podnik Fezko byl přejmenován a aktuálně spadá pod americkou akciovou společnost Johnson Controls, která se v roce 2016 přeměnila na Adient Strakonice s.r.o.

Po roce 1989 v okolí města vzniklo, z důvodu existence strojírenských odborníků a zaměstnanců, mnoho strojírenských podniků. Za jednoho z největších byl považován Metal Progres Strakonice, jenž se zabýval produkcí obráběných výrobků z lehkých slitin litých pod vysokým tlakem. Výrobky byly určeny zejména pro automobilový, elektrotechnický a nábytkářský průmysl. Společnost vznikla v roce 1994 a o 2 roky později ji odkoupila francouzská firma. V roce 2000 došlo k převzetí nadnárodní společností Euralcom Group. V současné době tento významný podnik nese název Aluprogres. (Strakonice, 2007)

Další strojírenský podnik, jenž byl založen po roce 1989, se nazýval BISO-Keibel. Ke vzniku došlo konkrétně v roce 1992 v areálu bývalé STS Strakonice. Od svého vzniku se podnik zaměřil především na strojírenskou zakázkovou výrobu, kovovýrobu a svařování nerezů či ocelových konstrukcí. V průběhu let získala firma moderní vzhled i odpovídající vybavení. V současné době firma sídlí v blízkosti města Strakonice v Radošovicích. (Strakonice,2007)

Velká část z již zmíněných firem má společného dodavatele tepla a teplé vody – strakonickou teplárnu. Budování teplárny vyvolala nutnost tepelné energie v návaznosti na plán rozvoje města. Začátek stavby nastal v roce 1950, kdy byly zhotoveny parovody ve veškerých místech, kde se mělo teplo dodávat. Do provozu byla teplárna uvedena 1. ledna 1954. Strakonice jsou jedním z měst s nejhustší parovodní a teplovodní sítí v republice. Společnost provozuje 34,3 km parovodních rozvodů a 23,8 km teplovodních rozvodů. Aktuálně zásobuje tepelnou energií 7 000 domácností, několik průmyslových podniků a institucí. (Strakonice, 2007)

V současnosti jsou některé podniky stále provozovány, jiné přejmenovány anebo dokonce i zrušeny. Stavební společnosti Prima a Protom setrvávají dodnes. Jiné stabilní firmy jsou Sítos a ČZ, avšak obě byly přejmenovány. Sítos byl v roce 2008 změněn na AstenJohnson, zároveň začal spadat pod americkou společnost. ČZ byla přejmenována na Dura Automotive, CZ s.r.o. vyrábějící karosářské komponenty pro přední světové výrobce automobilů. K zániku došlo u obchodní a stavební firmy Jihospol. (Strakonice, 2007)

1.4. Kulturně společenská specifika

Strakonické muzeum bylo založeno v roce 1894. Jeho vznik byl inspirován Československou národopisnou výstavou v Praze v 1895. Od roku 1923 neslo muzeum v názvu jméno Jana Dyky, jenž se podílel na rozvoji a poválečném znovuzavedení činnosti. Po letech stěhování bylo muzeum přestěhováno do hradního prostoru a v roce 1937 došlo k otevření pro veřejnost. Nešťastným obdobím se stala druhá světová válka, kdy byl provoz znovu přerušen. V roce 1967 muzeum obdrželo svůj současný název Muzeum středního Pootaví. S reformou veřejné správy se od 1. ledna 2003 stalo krajským muzeem, jehož zřizovatelem je Jihočeský kraj. Muzeum představuje například historii kraje od pravěku po současnost, expozice dudáků, historii výroby fezů, motocyklů a zbraní ČZ, ale i nástěnné malby.

Městské kulturní středisko uvádí každým rokem více než sto událostí nejrůznějších žánrů. Filmová představení se konají v kině Oko a v letním kině. Letní kino je přístupné vždy od června do září a je využíváno k realizaci přehlídek a festivalů. Letní kino je uzpůsobeno pro více než 1700 návštěvníků a neprodleně navazuje na úchvatný areál strakonického hradu. V neposlední řadě jsou archivní filmy uváděny u Mravenčí skály. Nejvíce událostí však probíhá v městském domě kultury, které koupilo město Strakonice v roce 1995. Jedná se o stavbu sloužící kulturnímu dění ve městě, kdy se v ní pořádá okolo 200 kulturních akcí ročně – divadelní představení, koncerty, pořady pro děti i seniory, taneční kurzy, a především maturitní plesy.

Město se pyšní již dlouholetou dudáckou tradicí. (viz příloha č. 4). Po celá staletí zde působilo mnoho dudáků. Dudácké opěvování podpořily hlavně pověsti a lidové písně o strakonických dudách jako například Tylova drammatizace báchorky Strakonický dudák aneb Hody divých žen (1847). Největší a nejvýznamnější kulturní událostí je mezinárodní dudácký festival organizovaný od roku 1967. Láká do města muzikanty, tanečníky a zpěváky z celého světa, za kterými přijíždějí turisté z České republiky i ze zahraničí. Během této události Strakonice utváří přátelskou atmosférou vytvořenou různými vystoupeními účinkujících osob spolu s diváky.

Nedílnou součástí kulturního života Strakonice a držitelem idey dudáckého festivalu je jeden z nejslavnějších a nejstarších amatérských souborů Prácheňský soubor. Prácheňsko, kam se řadí i Strakonice, je samostatný národopisný region s folklorním majetkem. V něm obvykle vynikaly dudy, později i housle. Repertoár vycházel z hudebně taneční folklorní tradice Prácheňska a Pošumaví. Rumpálování je národní kulturní památka, kdy se strakonický hrad jedenkrát v roce, na přelomu července a srpna, na dva dny opevní a jeho návštěvníci se vrátí v čase o pár století zpět. Událost vždy započne grandiózní hostinou, souboji kejklováním a kláním, to vše dohromady znamená středověké Rumpálování. Prostory hradu se přemění v dobovou tržnici se starými, často již dlouho zapomenutými profesemi. Barevnost středověkého tržiště pravidelně doplňují různá taneční, divadelní, hudební a šermířská představení. Každoročně na tuto akci dorazí tisíce návštěvníků. (Strakonice, 2007)

2. Základní etapy vzniku a vývoje školství ve Strakonících

2.1. Prvopočátky vzniku a vývoje školství ve Strakonících

Nejstarší archivní zpráva o vývoji školství ve Strakonících byla uložena na strakonickém hradě za vlády Bavora II (1260-1270). První skutečná písemná zmínka se nachází v listině Viléma Bavora ze Strakoníc z 1318, kdy Vilém Bavor potvrdil práva maltézských rytířů se slovy: „*Užívat dvorec proti škole před hradem a mlýnem a školou s vesnicí řečenou Bezděkovi na druhém břehu říčky Volyňky*“. (Říhová, 2005 s. 221)

Druhá zmínka je písemně publikována v dopise z roku 1373, v němž pražský arcibiskup informoval papeže o existenci řádu svatého Jana Jeruzalémského ve Strakonících. Obsahem zprávy byla i zmínka o strakonické klášterní škole, kde se vyučovalo v latině, avšak špatným způsobem. Výuka byla navíc zjednodušena překladem latinských termínů do češtiny. Na přelomu 16. a 17. století se vyskytovaly ve městě 2 školy, řádová katolická a městská utrakvistická městská škola. (Říhová, 2005)

Třicetiletá válka drasticky přerušila rozvoj českých měst. Habsburkové ani jezuité na vzdělání občanů nekladli skoro žádný důraz. Města také neposkytovala školám finanční pomoc. Ve své publikaci Dyk uvádí ideu Učitele národa: „*Z našich měst Horažďovice svým školstvím nad jiná města vynikaly; slavný náš Jan Amos Komenský máje naději, že exulanti vyšších škol po českém venkově a uvádí výslovně, že nejvhodnějším sídlem budoucího gymnasia budou Horažďovice. Bohužel, naděje ty rozplynuly se mírem Westfalským; čeští vyhnanci se nevrátili*“. (Dyk, 1925,7)

Další doložená zpráva pochází z doby vlády velkopřevora Leopolda Dubského z Třebomyslic na strakonickém hradě v letech 1714-1721. V této době je uvedeno, že strakonickou školu vedl jediný člověk, který zastával funkci rektora, kantora, podkantara a varhaníka zároveň. V období tereziánských reforem bylo potřeba zvýšit vzdělanost občanů, a proto byl vydán Všeobecný řád pro německé normální, hlavní a triviální školy ve všech císařsko-královských dědicím zemích.

Patent Josefa II., který byl vydán v roce 1781, stanovil zákonem povinnou šestiletou školní docházku. Všechny děti ve věku od 6 do 12 let musely navštěvovat školu a místní úřady byly povinny sestavit seznamy těch, kteří do ní museli chodit. Rodičům, kteří své děti řádně nevedli do školy, hrozily tresty, jako byly peněžité pokuty, odebrání chudinské podpory, veřejně prospěšné práce nebo dokonce jednodenní vězení. (Říhová, 2005)

Říhová uvádí, že hlavním vyučovacím jazykem byla čeština, avšak žáci museli již v první třídě procvičovat čtení v němčině a ve třetí a čtvrté třídě byl vyučován německý pravopis a slovní zásoba.

2.2. Vývoj školství v letech 1860 - 1918

Cvrček ve své publikaci popisuje, že první a jedinou institucí, která v té době v našem okolí umožňovala vyšší vzdělání, byla střední škola v Písku, která byla založena v roce 1860. Tamní výuka probíhala v českém jazyce a navštěvovali ji i strakoničtí žáci. Ve Strakonících bylo nadále možné studovat pouze základní školní vzdělání. Nikdo z občanů se nezabýval umožněním vyššího vzdělání. Továrny potřebovaly zejména schopné a pracovité dělníky a panství stejně tak nemělo zájem zvyšovat odbornost svých zaměstnanců.

Pro strakonické školství byl velmi důležitý rok 1867. Byla postavena nová budova hlavní školy na Velkém náměstí čp. 141 (dnes obchodní dům Maják). Město si prosadilo právo samostatně zvolit ředitele, katechetu i celý pedagogický sbor. Tímto způsobem se škola navždy odpoutala z pravomoci a pevného ovlivňování řádových kněží maltézského řádu.

Z důvodu shody s novými školskými zákony bylo zapotřebí od roku 1869 zrealizovat ve Strakonících měšťanskou školu pro chlapce a dívky. Vznikla z dosavadní dvoutřídní průmyslové školy, která byla řízena městem. Městská rada ji nabídla nutné prostory a zařízení z bývalé průmyslové školy. Měšťanská škola byla oddělena pro chlapce a dívky. Obě byly umístěny do areálu tehdejší obecné školy na náměstí, kde předtím sídlila i průmyslová škola. Zahájení proběhlo v roce 1871. V letech 1887-1888 byly měšťanské školy přesídleny do nového objektu na místě bývalých kasáren. (Strakonice, 2007), (Říhová, 2005)

V roce 1883 ministerstvo nařídilo, aby ve Strakonících, Volyni a Horažďovicích ihned vznikly pokračovací průmyslové školy pro učně. Bohužel až po letech nabyly takového významu, který mají dnes. (Dyk, 1925)

Pro informovanost učitelů strakonického okresu týkající se regionálního i celostátního školství byl periodicky vydáván Věstník školský. Vycházel od roku 1892 do roku 1896. (Říhová, 2005)

Strakonice i Nové Strakonice založily na konci 19. století své vlastní nové školy. Tím se výrazně zlepšily pracovní podmínky pro učitele i studenty. (Cvrček, 1967)

Začátkem 20. století byla dostavěna budova stávkařské školy v Husově ulici (dnes budova Euroškoly), kde se zapsalo 22 studentů, kteří pokračovali ve vzdělání ve stávkařském řemesle. V této době se ve městě nacházely tyto střední a odborné školy: Reálné gymnasium státního typu A, Škola státní pro průmysl stávkařský a pletařský, Odborná škola rodinná a živnostenská, Odborná škola hospodářská, Hospodyňská škola, Pokračovací škola živnostenská chlapecká a dívčí, ale i Pokračovací škola živnostenská. Školství před 1. světovou válkou nebylo nikterak příznivé. Podle údajů z roku 1910 připadlo na jednu třídu 59,2 dítěte, což Strakonice umístilo na 105. místo ze všech okresů v Čechách. (Říhová, 2005), (Dyk, 1925)

2.3. Vývoj školství v letech 1918 až 1939

Své první střední školy se strakoničtí obyvatelé dočkali až po 1. světové válce. Nejprve došlo ke schválení vzniku městského reálného gymnázia na náklady obce. Ze začátku projevil zájem o studium 118 dětí, a proto na podzim roku 1920 ministerstvo školství svolilo k otevření první třídy gymnázia. Bohužel s tím bylo spojené přijetí tvrdých výhrad pro město. Například prvních deset let nesměly státu kvůli škole vzniknout žádné finanční závazky a město si muselo na svůj náklad zajistit ředitele i kantory. Tyto nesnesitelné výhrady byly později naštěstí upraveny a zmírněny, a proto město mohlo gymnázium zřídit. Škola se o rok později přesídlila do objektu hospodářské školy a posléze do 2. patra městské radnice, kde sídlila až do roku 1957. Je pozoruhodné, že i přes počáteční problémy místní gymnázium je plně v provozu dodnes.

V roce 1922 byla administrativně rozdělena měšťanská škola na školu chlapeckou a dívčí z důvodu velkého počtu zájemců. Každá z těchto škol měla vlastní vedení (včetně ředitele) přes to, že působili v jedné budově (Lidické ulici). Také pokračovací škola všeobecného zaměření, která měla vychovávat učně různých oborů, měla tři třídy se třemi pobočkami a 237 studenty. Přestože výuka byla pro učně povinná, nesměla narušovat danou pracovní dobu v dílnách, což později vytvářelo základ pro budoucí průmyslovou školu. V roce 1931 byly slavnostně otevřeny Obecné Masarykovy školy, chlapecká a dívčí. Budova měla dokonce rozvedený i školní rozhlas. Stavba této nové školy vyřešila tehdejší nesnáze s umístěním dětí. (Říhová, 2005)

2.4. Školství v období druhé světové války

Strakonické školy plnily během okupace své povinnosti jen částečně. V této době bylo ztraceno šest ročníků škol. Na podporu válečného úsilí byly školy zabaveny. V období 2. světové války působil intenzivní nacistický vliv na české školství. V roce 1939 nařídilo protektorátní

ministerstvo školství respektovat nový politický stav a zachovat loajálnost k říši. V tomtéž roce byla zavedena povinná výuka němčiny v měšťanských školách, o rok později i ve školách obecných. (Říhová, 2005)

Od poloviny roku 1941 nacisté prováděli organizační přestavbu celého školství. Počet studentů středních škol byl patrně snížen. Němčina byla v období války povinností pro učitelstvo, kteří museli tento jazyk ovládat. Zejména podmínky pro studenty nebyly adekvátní, jelikož byl školní rok mnohokrát přerušen z důvodu obsazování školních prostorů a stěhování škol. Dalším důvodem, zhoršení podmínek pro vyučování, bylo upřednostňování němčiny, která ubírala hodiny ostatním předmětům. Mnoho času se také ztrácelo pracovním nasazováním žáků i pedagogů a školními sběry. (Bosák, 1969), (Věstník, 1945)

2.5. Školství do roku 1989

Po válce existovaly ve Strakonících dvě osmileté školy, starší z nich působila na dnešním Velkém náměstí. Jednou z jejich vedlejších povinností bylo pečlivé vedení školní kroniky, a proto je dnes díky tomu dochováno mnoho informací o funkci jednotlivých strakonických škol. V roce 1946 se studenti měšťanských škol stěhovali zpět do své budovy, po sedmi letech byla tedy budova Masarykových škol zcela volná a mohl být znovu zaveden běžný školní provoz. V roce 1950 měly Masarykovy školy pět tříd. Po třech letech se škola přejmenovala na Národní školu F. L. Čelakovského a v roce 1956 došlo ke vzniku osmileté střední školy F. L. Čelakovského, do které bylo zapsáno 463 dětí. O výstavbě dnes největší základní školy (ZŠ Dukelská) v prostorách Medové kaše se začalo hovořit již ve 30. letech, kdy ještě plně fungovala škola v Bezděkově v Komenského ulici. K její výstavbě došlo nakonec až v roce 1954. Základní objekt byl dokončen 1956, postupně poté docházelo k různým přístavbám. Následující významná událost nastala ve školním roce 1957/1958, kdy se z hlavní budovy odstěhovalo gymnázium do nově vybudovaného objektu ZŠ Dukelská a došlo k větším interiérovým změnám v obou objektech škol. Pro žáky středních škol v období po válce bylo typické, že jezdili na chmelové a bramborové brigády. (Říhová, 2005), (Strakonice, 2007)

Velká pozornost byla ve městě věnována i odbornému školství. Pokračující rozvoj průmyslu byl počátkem 60. let 20. století podnětem pro založení odborné průmyslové školy. Škola začínala obory strojírenská technologie, elektro, stavební, textilní. Později se žáci mohli začít učit i základům tkalcovství a přádelnictví. (Strakonice, 2007)

Václav Svojshe uvádí, že v 60. letech všichni pedagogové kladli důraz na důležitost názoru při vyučování. Také popisuje příchod nových audiovizuálních pomůcek do škol, například film, diafilm, magnetofon, rozhlas a televize. (Diba, 1961)

V roce 1964 byla ve městě otevřena Základní škola Krále Jiřího z Poděbrad a zprvu 80. let minulého století i Základní škola Povážská. Další významnou událostí je 23. říjen 1972, kdy byl otevřen strakonický plavecký bazén. Tím byla zahájena současná tradice výuky plavání žáků všech základních škol ve městě. (Říhová, 2005)

2.6. Školství od roku 1990

Koncem 80. let začal vyrůstat nový areál strakonické průmyslové školy, který dnes zahrnuje internát, školní jídelnu i moderní budovu pro výuku. Ta byla uvedena do provozu v září 1993. Od podzimu 1999 pak byla při SPŠ zřízena Vyšší odborná škola ve Strakonících. V roce 2003 byla podepsána smlouva mezi Fakultou strojní Západočeské univerzity v Plzni a VOŠ a SPŠ ve Strakonících o zřízení odloučeného pracoviště fakulty při VOŠ a SPŠ. Realizace pobočky Západočeské univerzity výrazně přispělo ke zvýšení vysokoškolské technické vzdělanosti v tradičních strojírenských oborech. (Strakonice, 2007)

Školní rok 2011/2012 přinesl důležitou změnu. Došlo k zániku dvou dříve samostatných škol: Vyšší odborné a Střední průmyslové školy se sídlem v ulici Želivského 291 a Střední školy řemesel a služeb se sídlem v ulici Zvolenská 934. Jmenované subjekty splynuly v jediný s názvem VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice, Zvolenská 934. (Almanach školy, 2020)

Dnes je ve Strakonících zřízeno 6 základních škol (Povážská, dvě budovy F. L Čelakovského, Plánkova, Krále Jiřího z Poděbrad, Dukelská, Volyňka) a tři instituce středních škol, kdy kromě VOŠ, SPŠ a SOŠ se ve městě nachází Euroškola a Gymnázium Strakonice. Z hlediska počtů žáků na základní škole je největší ZŠ Dukelská, ve které se vyučuje téměř tisícovka studentů celkem ve čtyřiceti třídách. V současnosti se klade důraz na individualizaci vzdělávání a většina institucí se na ni zaměřuje, aby vytvořila co nejlepší vzdělávací prostředí.

2.7. Vazba na místní průmyslové podniky

Místní průmyslový podnik Jitex měl zejména vazbu se Státní odbornou školou pro průmysl stávkářský a pletařský ve Strakonících. Škola byla založena v roce 1895, kdy se město zavázalo poskytnout škole prostory, vytápění, osvětlení výměnou za státní souhlas se zřízením odborné školy. Správcem školy byl ministerstvem školství vybrán František Nikodým, tkadlec

a instruktor na tkalcovské škole v Jilemnici. Vedením dílny byl pověřen Josef Worm. První řádný školní den nastal 20. září 1896. V prvním pololetí školního roku 1896-1897 bylo do denní školy zapsáno 15 studentů, do večerní a nedělního kurzu 10 studentů. Škola nejprve využívala vybavení, které jí poskytli zaměstnanci okolních továren. Prvotní sídlo měla v obecním domě č. p. 313, ale následně prostory nestačily a ve školním roce 1903-1904 byla postavena nová školní budova. V té době se zde vzdělávalo 22 studentů, kteří měli zájem dozvědět se více podrobností o stávkářském řemesle o. Časem mohli postoupit na pozice předních dělníků nebo dokonce mistrů ve výrobě. V roce 1935 byla stávkářská škola ve Strakonici zrušena a přesunula se do Brna. (Götzová, 1988)

Další škola mající vazbu s průmyslovými podniky byla Střední průmyslová škola strojní. Průmyslová škola ve Strakonici vznikla původně jako pobočka střední průmyslové školy v Písku a byla to pouze večerní škola pro zaměstnance. S šedesátými léty minulého století byl proveden experiment, kdy po tříletém studiu následovalo dvouleté studijní období zakončené maturitou. Po roce 1970 převzala průmyslová škola budovu v Husově ulici, ze které se vystěhovalo do Zvolenské ulice odborné učiliště, a zároveň se otevřelo na Střední průmyslové škole strojní denní studium. Z absolventů strakonické Střední průmyslové školy strojní v roce 1975 navštěvovalo vysoké školy 50 % z nich. Od té doby se toto procento snížilo, jelikož primární přípravou pro studium na vysoké škole je gymnázium. Střední průmyslová škola strojnická Strakonice nabízela studentům také večerní výuku a možnost dálkového studia. (Götzová, 1988)

Poslední zmiňovanou školou, jež měla vazby s průmyslovými podniky bylo Odborné učiliště Českých závodů motocyklových a Fezko Strakonice. Ještě před druhou světovou válkou existovala ve Strakonici učňovská škola, kde se vzdělávali učňové nejen z tehdejších Českých závodů motocyklových, ale i z různých jiných závodů. V roce 1950 ji nahradilo tzv. středisko pracovního dorostu, což bylo jen dočasné uspořádání, které trvalo dva roky. V roce 1952 však začaly téměř jednotně vznikat pro velké závody odborná učiliště. Ve Strakonici následně vzniklo odborné učiliště pro České závody motocyklové, jehož žáci mohli bydlet v internátu, který byl postaven v roce 1950. Jelikož bylo strakonické Fezko menším závodem, nebylo pro něj ekonomicky výhodné zřídit si vlastní učiliště, a proto bylo učiliště Fezka přiřazeno pod odborné učiliště Českých závodů motocyklových.

V roce 1970 byla vybudována nová budova školy pro odborná učiliště ve Zvolenské ulici. Učiliště se sem přestěhovalo ze starého areálu v Husově ulici. Nová budova byla moderní a hezčí, ale i účelnější. Ve školním roce 1971-1972 navštěvovalo školu 573 studentů. Uční Českých závodů motocyklových se mohli připravovat pro obory jako byl například provozní zámečnický, frézeř, soustružník, brusič kovů anebo elektrikář. Děvčata z Fezka se mohla učit v oborech pletařka, tkadlena, švadlena, pradlena a úpravářka. Od školního roku 1977-1978 byly zřízeny čtyřleté učební obory s maturitou, které měly poskytnout úplné střední vzdělání dělnické mládeži a připravit je na náročnější dělnická povolání. Na konci 80. let na učilišti Českých závodů motocyklových se vzdělávali studenti při zaměstnání. Vyučovalo se čtyřletému oboru mechanik-seřizovač obráběcích strojů a linek. Příkladným tříletým oborem byl strojní mechanik. Dvouletý obor byl zde pouze jeden – stojní výroba. Pro n.p. Fezko se vyučovaly čtyři tříleté učební obory – tkadlena, pletařka, pradlena, textilní chemička. V neposlední řadě byl zde vyučován i jeden dvouletý obor – textilní výroba. (Götzová, 1988)

3. Střední průmyslová škola strojnická ve Strakonících

3.1. Průmyslová škola pro pracující ve Strakonících

„Ministerstvo školství a kultury vyjádřilo svým výnosem ze dne 9. června 1960, č.j.23 053/60-II/5, souhlas se zřízením průmyslové školy pro pracující ve Strakonících s podmínkou, že bude okresním národním výborem ve spolupráci s Vaším podnikem zajištěno od škol. Roku 1960/61 takové umístění této školy, které odpovídá požadavkům, kladeným na vybavení odborných škol.“ (SoKA Strakonice, II/B/1/a, s. 1)

Ministerstvo dále zmiňuje, že lokace školy v prostorách odborného učiliště je zjevně neadekvátní a nevyhovující požadavkům, jelikož výuka v odborném učilišti a ve třídách průmyslové školy je již v současné době poměrně omezená a nesplňuje primární podmínky: chybí tělocvična, obě zařízení postrádají velké množství odborných učeben a laboratoří, kabinety jsou stísněné a navíc je k dispozici jen jedna sborovna, kterou využívají oba učitelské sbory. Dosavadní kapacita sotva pojmul obě školy, navíc pouze s možností odpolední výuky ve třídách průmyslové školy a střední školy pro pracující, jenž bude k průmyslové škole pro pracující přidělena. (SoKA Strakonice, II/B/1/a)

„Obě školy by musily používat jedné ředitelny a jedné sborovny. Vychází – li se ze skutečnosti, že v nejbližších letech dojde k podstatnému zvýšení počtu učňů v odborném učilišti, je společné umístění učiliště i průmyslové školy v této budově neuskutečnitelné. Ve smyslu prověrky zařízení pro výchovu učňů bude mimo to bezpodmínečně nutné vybavit odborné učiliště odbornými učebnami. Nový návrh na vhodnější umístění průmyslové školy pro pracující uložilo ministerstvo školství a kultury předložit do konce června 1960. Současně připomínáme Váš závazek, že pro funkci ředitele uvedené školy uvolníte kvalifikovaného pracovníka (inženýra) svého podniku. Odboru školství a kultury rady ONV v Strakonících dodáváme stejnopis tohoto dopisu s tím, aby s Vámi projednal vyhovující umístění průmyslové školy pro pracující ve smyslu výše uvedených požadavků ministerstva školství a kultury a předložil nám návrh na toto umístění do 28.6.1960.“ (SoKA Strakonice, II/B/1/a, s. 1)

Z uvedeného zdroje je zřejmé, že byl schválen zisk externích pedagogů. Jelikož se strakonická škola nově formovala, bylo nutné zajistit nové nezbytné síly, především pracovníky se zkušenostmi mající znalosti i přesto, že budou muset být uvolněni ze závodu. Dále bylo zapotřebí zajistit i práci méně obeznámené zaměstnance, již by měli zájem v daném segmentu

působit. Zástupce ČZM, pan Růžička uvedl, že podnik přenechá jednoho zaměstnance pro vedení školy. Ředitel VPŠ v Písku upozornil na problém ve spojitosti s externími pedagogy, který se týkal valné většiny z nich. Externí pedagogové musí realizovat své povinnosti na pracovišti i někdy mimo něj, proto nejsou schopni zvládnout náležitě dané povinnosti ve škole a je zapotřebí za ně později suplovat. Zástupci Písku po projednání schválili, aby s. Ing. Zeus a s. Ing. Karásek byli přeloženi na nově vytvořenou školu do Strakonice. Do konce roku 1960 bylo jednou z povinností plánovací komise získat nutné podklady pro vytvoření plánu pro KPK. Komise se dále zabývala, zda aktuální mzdové fondy vystačí k pokrytí spotřeby. Ze svého mzdového fondu by nebyly schopny Strakonice financovat všech 15 nových tříd školy, a proto jim KNV přislíbil ke konci roku finanční pomoc. (SoKA Strakonice, II/B/1/a)

Střední škola pro pracující ve Strakonících je přiřazena k střední průmyslové škole pro pracující, obě školy mají jednoho ředitele, ale i hromadnou správu a administrativu. Je vyhrazena pro pracující v zemědělství, pro zaměstnance nevelkých výrobních podniků a pro pracující ze služeb a z jiných nevýrobních sektorů. Pracující zde mohou dosáhnout úplného středního vzdělání, také zde narůstá a zvětšuje se jejich odborná způsobilost. V neposlední řadě je pracujícím dána možnost získání nové kvalifikace a přípravy pro studium na vysoké škole.

Ředitel má odpovědnost za seznámení podřízených pracovníků s jejich určitými úlohami, závazky a právy. Měl by jim přiřazovat práci v rozpětí jejich povinností. Ředitel by měl dále usilovat o získání vhodných pracovních podmínek pro všechny. (SoKA Strakonice, II/B/1/c)

3.2. Střední průmyslová škola ve Strakonících

Dopisem ze dne 18. května 1962, č.j. 6072/62-II/5 vyjádřilo ministerstvo školství a kultury svolení založit Střední průmyslovou školu strojnickou ve Strakonících s účinností od 1. září 1962. K datu 1. září 1962 Střední průmyslová škola strojnická ve Strakonících akceptuje, že bude mít ve vlastním řízení třídy střední průmyslové školy pro pracující ve Strakonících, jež v tomto okamžiku, v pozici nezávislé školy, zaniká. Ministerstvo školství a kultury si připouští, že lokace nově založené školy je provizorní. Proto ONV ve Strakonících počítá se zřízením individuální školy, jejíž stavba bude započata v roce 1965. (SoKA Strakonice, II/B/1/a)

„Tímto opatřením se mění rozhodnutí ministerstva školství a kultury o zřízení této školy až od 1. září 1963 (Výnos MŠK 1961, s. 368, č. 34503/61-II/5, Věstník MŠK 1961, s. 368). Zároveň se mění stanovený plán výkonů ústředně plánovaných středních odborných škol v kraji

Jihočeském na rok 1962. V tom smyslu, že elokovaná třída oboru 041-01/2 Strojírenská technologie s 30 žáky střední průmyslové školy v Písku je dnem zřízení školy ve Strakonících ve správě nově vzniklé školy. Veškeré náklady spojené s vyučováním v roce 1962 na zřízené školy zajistěte v rámci schváleného plánu a rozpočtu ONV ve Strakonících na tento rok. Provedte ihned potřebná opatření ke zřízení školy a do 31. srpna 1962 vydejte organizační řád školy.” (SoKA Strakonice, II/B/1/a, s. 3)

Zápis uvádí, že schůze, která se týkala zaopatření náležitostí pro založení nezávislé průmyslové školy pro pracující ve Strakonících, byla uskutečněna 1. července 1960 na odboru pro školství a kulturu rady ONV ve Strakonících. Debata, týkající se separace průmyslové školy pro pracující, byla zásadní otázkou na schůzi. Usnesení ÚV KSČ bedlivě dbalo na zdokonalení opatrování o pracující, zejména v podobách výuky. Strakonice známé jako průmyslové území, v němž sídlí velké závody ČZM a Fezko, má spoustu studentů, jež se dostávají do průmyslové školy do dalších působišť. Z toho důvodu je lokace školy ve Strakonících neodkladná. Interní shromáždění pedagogů nařídilo, že ředitel školy bude ředitel ze závodu, jenž jej závod odvolá. Shromáždění pedagogů dále zmínilo, že je zapotřebí důkladně zvolit zástupce z hlediska náročnosti při složité podobě učiva, zvláště nejednotnosti rozmanitého obsahu učiva. Zapotřebí je zejména přímý kontakt se závody. (SoKA Strakonice, II/B/1/a)

Střední průmyslová škola strojnická ve Strakonících umožňuje mládeži absolutní středně odborné vzdělání a nezbytné vzdělání všeobecné. Škola také studenty nachystá pro střední technické funkce ve strojírenství, ale i pro studium na vysoké škole. Škola má 4 třídy. Počet tříd 1. ročníků a zaměření určí škole odbor školství a kultury JKNV v dohodě s ONV. Škola má zaměření strojírenská technologie. Praktický specializovaný výcvik žáků probíhá po celý školní rok v předmětu dílenské vyučování i během prázdninové praxe a to ve firmách, jejichž výběr nařídí ředitelství školy v dohodě s odborem školství a kultury ONV. Škola je myšlenkově spravována ONV, jenž vykonává i všeobecný dohled. ONV je osobním úřadem ředitele školy, učitelů a zaměstnanců. ONV dále zabezpečuje školu i z hlediska hospodářství, provozu a rozpočtu. Školní a kulturní komise ONV může udělit řediteli školy nevratný příkaz. Pedagogický dozor na škole obstarává odbor školství a kultury ONV. (SoKA Strakonice, II/B/1/c)

3.3. Zřízení pomaturitního studia

Pomaturitní studium bylo zavedeno 1. září 1974 na SPŠS Strakonice ve školním roce 74/75 v součinnosti/ kooperaci s ČZM Strakonice. „*Studium bude zaměřeno na problematiku*

zavádění automobilové výroby v ČZM n.p., jde tedy o specializační pomaturitní studium. PMS při SPŠ Strakonice bude prováděno formou vyučovacích hodin večerního studia při zaměstnání tak, aby celkový počet hodin dosáhl 400 ve dvou letech studia. To se dosáhne vyučováním 1x týdně, v rozsahu 5 konsultačních hodin a jedním týdenním soustředěním ročně, uskutečněným podle dohody školy a podniku. Konsultační den je středa. Konsultační hodiny budou začínat ve 14:00 hod. v budově školy. Na konzultacích se budou podílet jak vyučující SPŠS Strakonice, tak externí vyučující z Českých závodů motocyklových n.p. Finanční úhradu vyučujícím zajistí OŠ Jč KNV. Vyučování bude probíhat v učebnách SPŠS ve Strakonici. Podle výše uvedených zásad a směrnic MŠ budou do PMS zařazeny tři základní vyučovací předměty a to: Vybrané stati z marxismu leninismu, Vědecko-technická revoluce a socialistická hospodářská integrace a Teorie řízení.” (SoKA Strakonice, II/B/1/b, s. 1)

Idea, při níž bylo vytvořeno pomaturitní studium Technologie výroby automobilových součástí, vypukla na bázi kolektivního počínu zástupců ČZM n.p. ve Strakonici a SPŠS ve Strakonici. Během něhož probíhala debata o oboustranném důvěrném partnerství v duchu závěrů červencového pléna ÚV KSČ z roku 1973 a květnového pléna ÚV KSČ z roku 1974 a jejich rozpracování pro požadavky firmy a školy. Technologie výroby automobilových součástí byl hlavním předmětem celého pomaturitního studia. Cílem pomaturitního studia bylo přichystat odborníky z hypotetického, ale i realistického ohledu, aby si osvojili obtížné způsoby a výrobní postupy, který způsobí zahájení nového programu. Výchovné cíle vzdělávání poté monitorovaly zpevnění všech etických charakteristik/kvalit (vlastností), které jsou pro plnění obtížných prací nutné. Pomaturitní studium umožňuje kompetentnost pro tyto pracovní funkce: samostatný konstruktér, technolog, normovač, technický kontrolor, výrobní dispečer, ale i dílenský plánovač složité výroby. (SoKA Strakonice, II/B/1/b)

„Mezi vzdělávací cíle studia patří zejména důkladné ovládnutí a získání dovedností v používání soustavy SI, osvojení metodiky konstruování strojních součástí a skupin, získání znalostí v technologičnosti konstrukce, osvojení progresivních metod technologie automobilové výroby, získání znalostí v oboru řízení jakosti, volby náradí, volby výrobního zařízení, volby materiálu, získání znalostí progresivních metod KSR a získání znalostí z teorie řízení. Výchovnými cíli studia je vychovat absolventy k přesvědčení, že jediným názorem, umožňujícím řešit problémy v celé souvislosti je marx-leninismus, vychovat je ke správnému používání dialektické metody, k pochopení úlohy dělnické třídy a inteligence v procesu společenské

výroby. *Výchovným cílem studia je rovněž upevnění všech morálních vlastností, které jsou charakteristické pro řídicího pracovníka.*” (SoKA Strakonice, II/B/1/b, s. 6)

Mezi požadavky na ideově politické vzdělání absolventa pomaturitního studia patří například znalost základů klíčových disciplín marxistické filosofie, znalost základů politické ekonomie, znalost základů vědeckého komunismu a osvojení Marx-leninského chápání. Mezi požadavky na odborné znalosti, dovednosti a schopnosti patří například osvojení alternativního řešení problémů, osvojení moderního pojetí teorie řízení, osvojení metodiky konstruování strojních součástí, ale i osvojení výpočtů v soustavě SI. (SoKA Strakonice, II/B/1/b)

3.4. Režim školy – organizační pokyny ředitele školy

Zájmová činnost střední průmyslové školy strojnické ve Strakonících v letech 1980-1981 zahrnovala kroužek matematický, elektrotechnický, výpočetní techniky, fotografický, recitační, laboratorní, interklub, chemicko-fyzikální, obrábění dřeva, práci s kovem, němčinu, branně turistický kroužek i stolní tenis. Mezi odebírané časopisy té doby patřil Literární měsíčník, Tvorba, Týdeník aktualit, Společenské vědy ve škole, časopis Odborná škola, Český jazyk, Strojírnoství, Teorie a praxe TV, ale i Hospodářské noviny. (SoKA Strakonice, II/B/2/a)

3.5. Plány práce školy (1963-1965)

„Hlavní zásadou pedagogické práce je po celý školní rok harmonický soulad mezi výchovou a vzděláním jak u denního studia, tak i ve studiu při zaměstnání. Výchova bude zapojena do všech předmětů jak odborných, tak všeobecně vzdělávacích. V občanské výchově budeme pověřovat vyučováním členy strany, budeme zvat na besedy funkcionáře a mimoškolní veřejné pracovníky. V politické ekonomii budeme poukazovat na přednosti socialismu. V matematice, biologii a chemii budeme vidět nejlepší možnost k položení základů vědeckého světového názoru a nezapomenout na filosofické zobecnění přírodovědných poznatků. Zaktivujeme účast žactva na matematické a fyzikální olympiádě. Estetickou výchovou budeme pěstovat nejen v literární výchově, ale i vhodnou výzdobou tříd a školy. Využijeme i poslechu recitací hudby z gramofonových desek a magnetofonových nahrávek. Tělesnou výchovu čeká letos hodně práce: nácvik III.celostátní spartakiády, příprava lyžařského zájezdu do hor, účast na branných a sportovních závodech. Dále sledovat zvláštnosti studia pracujících a hledat a rozšiřovat nejvhodnější metody vyučování a výchovy.” (SoKA Strakonice, II/B/2/b, s. 1)

3.6. Výchovné plány (1964-1979)

Jedním z úkolů mezi učiteli bylo, aby zhotovili výchovný plán mající obsahovat tři kapitoly. Nejprve analýzu situace ve třídě, poté z ní vyplývající úkoly výchovné práce, a nakonec formy s prostředky této výchovné práce s časovým rozvržením úkolů. U analýzy je žádoucí, aby obsahovala sdělení, jež vyplývají z rozboru činnosti a úrovně třídy v posledním časovém úseku. Příkladně zhodnocení po stránce chování, konkrétní údaje o problematických žácích, sociální složení žáků, zapojení mimo školu, angažovanost studentů, docházka atd. Druhá kapitola by měla zmínit pouze ty úkoly, které bývají v konkrétním případě nejnaléhavější a které si vyžadují soustředěnější pozornosti. Buď to jsou hlavní úkoly přejaté z celoročního plánu práce školy nebo jsou to zvláštní úkoly pro danou třídu vyvstávající z analýzy stavu ve třídě jako je absence, kázeň, pomoc dětem z dělnických a rolnických rodin, ale i brigádnická činnost třídy. Poslední kapitola se zabývá splněním úkolů stanovených v druhé kapitole. Zaměřuje se na proces realizace akceptovaných záměrů. Neměla by proto být postrádána obsahová náplň třídnických hodin a kontrolní aktivita třídního učitele. Mezi doporučené body pro vznik a smysl plánu patří organizace třídnické hodiny jedenkrát týdně, vést detailně osobní listy žáků, vést třídní knihu, kontrolovat pravidelně zápisy v klasifikačním archu, zaměřit se na absenci a v neposledním řadě koordinovat zadávání domácích úloh. (SoKA Strakonice, II/B/2/d)

3.7. Stavební úpravy

Ředitel školy zmiňuje: *„Abychom mohli rozšířit dílenský provoz, chceme přistavět k dosavadním dílnám na dvoře školní budovy ve Strakonících, Husova 361 přístavek, který by je spojil s hlavní budovou. Tím bychom získali jednoduchou přístavbou o rozměrech 6 x 6 metrů místnost pro umístění truhlárny, která se dosud vyučuje v závodě ČZM Strakonice. Odhadnutý náklad činí asi 20 000,- až 25 000,- Kčs. Stavbu bychom zadali OSP Strakonice s tím, že převážnou část prací bychom prováděli vlastními silami. Termín 1. září 1968–30. června 1969. K tomuto záměru potřebujeme vypracovat projekt, který by provedla střední průmyslová škola stavební v Českých Budějovicích či ve Volyni.“* (SoKA Strakonice, II/B/6/b, s. 1)

Předseda městského národního výboru Václav Černíkovice uvádí: *„Na základě přípisu ředitele střední průmyslové školy strojnické, ve kterém poukazuje na nedostatek místa v prostorách budovy 361/I pro školní rok 1966-1967 a kdy by bylo nutno přemístit učebny odborného učiliště n.p. Fezko.“* (SoKA Strakonice, II/B/6/b, s. 4)

Vedoucí odboru Miloslav Hůlka zmiňuje: „Dne 24. ledna 1966 jsme Vám podepsali zápis o převzetí generální opravy objektu PŠ ve Strakonících, podle něhož má být dokončena omítka soklu. Jedná se o část fasády, která byla narušena při montáži kabelového vedení. Dále se odvoláváme na náš dopis ze dne 4-III.1966, zaslaný Vám doporučeně, kterým jsme žádali o opravu dlažby poškozené uložením kabelového vedení. Jedná se o dlažbu chodníku na rohu budovy PŠ. V minulých dnech nám sdělil ředitel školy, že během stavby došlo k poškození oken, kterážta závada nebyla uvedena v zápise o převzetí budovy a ředitelství školy trvá pochopitelně na opravě oken, poškozených při provádění stavby.“ (SoKA Strakonice, II/B/6/b, s. 8)

3.8. Hlavní etapy historie školy

3.8.1. Historie průmyslové školy v letech 1960-1989

Škola s názvem Střední průmyslová škola strojnická vznikla v roce 1960 z důvodu žádosti zdejších firem a organizací a z rozhodnutí odboru školství Jihočeského krajského národního výboru. Již dříve bylo zřízeno v budově školy večerní studium pro pracující jako pobočka SPŠ v Písku. Školní budova, v níž se začalo na průmyslové škole pro pracující k 1. září 1960 vyučovat, se nacházela na Husově třídě č. p. 361. Prvotní školní rok byl zahájen ve 14 třídách studia pro pracující s celkovým počtem celkem 342 studujících. Učitelů na škole působilo 43. Potřebná kapacita byla vyřešena přesunem oborů elektro a některých tříd do učeben Střední všeobecně vzdělávací školy ve Strakonících, textilní obory nacházely azyl v národním podniku Fezko Strakonice. Při škole fungoval i tzv. poradní sbor školy, jenž byl složen ze zástupců školy a klíčových podniků ve městě (ČZM, Fezko, Teplárna, OSP). V prvních dvou letech byla zvolena výuka jen ve třídách studia při zaměstnání, ze kterých vyšlo mnoho odborníků, jako například strojaři, elektrikáři, stavaři a ekonomové. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

Rozvrh výukových hodin byl rozdělen do třech vyučovacích dnů (po šesti hodinách), později se vyučovali čtyři dny v týdnu. V roce 1962 byl přijat jeden ročník denního studia. V tuto dobu pracovalo na škole sedm interních učitelů. S přibývajícím množstvím tříd, které byly na SPŠS otevřeny, vznikal nový problém. Budova školy začala být nevyhovující z hygienických důvodů a nově nesplňovala podmínky svojí velikostí (tzn. ve škole se vytápělo uhlím, což způsobovalo nerovnoměrné rozložení teplot ve třídách). Dále bylo podstatné řešit umístění laboratoří, dílen, odborných učeben a kabinetů. Z důvodu této problematiky se ministerstvo školství a kultury vyslovilo dopisem, ve kterém souhlasí se zřízením SPŠ s platností od 1. září 1962. Střední průmyslová škola strojnická přijala vlastní správu třídy SPŠ pro pracující

ve Strakonících. V roce 1962-63 byla zahájena výuka ve 26 třídách, které navštěvovalo 508 studentů. Na škole bylo otevřeno studium oboru Strojírenská technologie, Elektro – silnoproud, Elektro – slaboproud, Výroba, rozvod a užití elektrické energie, Textil – spojené přádelnictví. Ve školním roce 1963/64 byl podán návrh na vyklizení budovy školy na Husově třídě. Stěžejním problémem této doby se stalo podceňování teorie a přeceňování. V letech 1965-66 došlo k dokončení zarámování oken v blízkosti rušných silnic. V září 1970 se začalo s generální opravou školní budovy. Během přestavby byla do všech místností školy zavedena teplá a studená voda a ústřední topení. Byly vyměněny podlahy a dveře. Do dvora školy se postavila přístavba, která zvětšila plochu WC a umýváren na dvojnásobek. Díky obkladům a nátěrům se zlepšil zejména estetický vzhled školy. V té době se každý student účastnil tzv. bramborových brigád. Celkem bylo na přestavbě odpracováno před 12 000 brigádnických hodin. (Almanach k 50. výročí školy, 2010)

Nová budova dílen se začala stavět v roce 1974. Její dokončení, které zahrnovalo i přestěhování zdrojů a zahájení výuky nastalo v lednu 1976. Stavba trvala za brigádnické pomoci 14 měsíců. Budova umožňovala praktickou výuku v moderním prostředí, odpovídající současnosti. Dokončená první etapa obsahovala šatny, umývárny, sklad materiálu a náradí, kabinet, učebnu a čtyři dílny: zámečnickou, svařovnu, soustružnu a frézovnu. Jak již bylo zmíněno škola i její dílny prošly velikou změnou. K podstatnému vylepšení ale dílenských prostorů došlo ve školním roce 1975-76 vybudováním nových dílen které jsou dnes již řádně vybaveny. Dílny pomáhaly různým podnikům, například spolupracovaly s ČZM n.p. Strakonice, zvláště se závodem strojírenství, ale i s různými JZD v okrese. O rok později škola zahájila dvouleté pomaturitní studium Technologie výroby automobilových součástí. Tehdejším přínosem pro školu bylo uzavření spolupráce s ČZM Strakonice. V 80 letech vycházel školní časopis Průmyslovák– který popisoval školní akce a momenty ze školních lavic. (SPŠS, 1978)

Výroční zpráva citovaná ve školní kronice zmiňuje, že škola v tomto období neustále bojovala s nedostatkem prostoru pro vyučování. Dále škola porovnávala rozdíl studia u pracujících a u studentů denní školy. U starších studentů byla zřejmá hlubší životní zkušenost, ale i svědomitost a pocit zodpovědnosti. Vyskytly se však i případy přeceňování praxe a nedocnění teorie. Na druhé straně byl kolektiv studentů na večerní škole velmi různorodý, studenti měli delší odstup od školní docházky, a proto se musí znovu učit jak pracovat s učebnicí a samostatně studovat. Historické zápisy uvedly také zefektivnění výuky

prostřednictvím názorných pomůcek – magnetofonu, gramofonu a diafilmu. Velikým problémem té doby bylo zajištění výuky tělesné výchovy v pronajatých prostorách strakonické sokolovny, jelikož docházelo do sokolovny spoustu škol a nebylo možné ji využívat tak často, jak by bylo potřeba. Následující školní léta se nesla ve znamení politicko-ideového působení školy, množství prostoru bylo věnováno například spartakiádním nácvikům. V listopadu 1976 škola představila oblíbený program dne otevřených dveří, který dodnes pořádá. Koncem srpna roku 1979 byla dokončena přístavba dílen. Vznikly tak další 3 učebny, odborná učebna chemie, kabinet, menší sborovna a nové sociální zařízení. Do modelárny a nástrojárny byly zakoupeny nové stroje. V 80. letech studenti školy spolupracovali pod vedením dílenských učitelů při zhotovení 4,5 m vysoké sochy moai ze 4 m³ betonu vyztužené svařovanou železnou armaturou, o hmotnosti 10 tun. Tato socha byla zhotovena za účelem pokusu pochodu vztyčené sochy na místě pod Hvězdou pod řízením Ing. Pavla Pavla. Pro školu to byla mediální reklama, neboť v souvislosti s pokusem byla škola citována nejen v regionálním tisku, ale také v Mladé frontě a časopisu Věda a technika mládeži. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

3.8.2. Historie průmyslové školy v letech 1990-2011

V roce 1990 pokračovala stavba nové školní budovy. Ta však byla v měsíci dubnu pro finanční potíže stavební organizace na čtrnáct dní přerušena. Teprve po jednání ředitele školy se zástupci ministerstva školství a příslibem dalších financí se ve stavbě pokračovalo. Branné kurzy z minulých let byly od školního roku 1990–91 nahrazeny třídními turistickými kurzy pro studenty 2. ročníků a z výchozí základny na Kubově Hutí směřovaly do západní části Německa. Školní rok 1991–92 začal pod vedením stávajícího managementu a stavba nové školní budovy se vyšplhala již do třetího patra. V té době nesměly být bramborové brigády organizovány na úkor vyučování. Přestože brigády byly dobrovolné a konaly se až v odpoledních hodinách po vyučování, byl o ně mezi studenty stále velký zájem. Ve školním roce 1991-1992 byl na škole otevřen studijní obor Strojírenská technická administrativa, který měl přilákat ke studiu zejména děvčata. I z tohoto důvodu byla velká investice věnována na nákup nových psacích strojů, neboť pět stávajících kusů pro zajištění výuky nepostačovalo. V té době přibývala také nabídka nových zájmových kroužků organizovaných hlavně na domově mládeže – německá konverzace, fotokroužek a divadelní kroužek. Rostl opět i počet sportovních akcí (posilování, kulturistika, stolní tenis) a turistických výprav (vycházka do městského lesa, výstup na Boubín apod.). Od tohoto školního roku

vznikala tradice zahraničních zájezdů, organizovaná pro zaměstnance školy a jejich rodinné příslušníky. První ze zájezdů byl směřován do Francie. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

S ukončením školního roku 1991–92 však končila i další éra – období vedení školní kroniky. Od této doby jsou veškeré zmínky o činnosti školy čerpány ze vzpomínek zaměstnanců školy, dobových dokumentů a novinových článků, vlastních evidencí a především výročních zpráv. Proto následující roky jsou v údajích a činnosti velmi strohé, chybí některá data, která kronika neopomínala (jména studentů podílejících se na úspěších školy) a především fotografie, které by přiblížily dobovou dokumentaci. Školní rok 1992–93 byl posledním rokem, kdy byla pro potřeby průmyslové školy využívána budova v Husově ulici. Celý rok byl ve znamení příprav na stěhování pomůcek a zařízení do nové školní budovy v Želivského ulici, docházelo k vyklízení půdních a sklepních prostor dosud využívané budovy školy. V jarních měsících roku 1993 se na této činnosti podíleli i studenti, řada učitelů vypomáhala se stěhováním i v období hlavních prázdnin. Stavba nové školní budovy byla zahájena v prosinci 1990 Pozemními stavbami Strakonice, montáž hlavního objektu byla dokončena koncem roku 1991 a během roku 1992–93 se provedly vnitřní práce ve školní budově.

Školní budova byla projektována pro 580 žáků. Má šest nadzemních podlaží se 17 odbornými a 18 univerzálními učebnami. V jižní části objektu jsou soustředěny odborné učebny a kanceláře, v severní části převážně univerzální učebny a šatny. V nultém podlaží – suterénu – je připraveno technické a sociální vybavení pro budoucí tělocvičnu, šatny, WC, posilovna, kabinety cvičitelů a sklad pomůcek. V prvním nadzemním podlaží je byt školníka, šatny žáků, dopravní sál, kde budou pro potřeby. Od školního roku 1997–98 pracovali zaměstnanci ve vedení nově pojmenované Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy. Škola se mohla v té době chlubit již 43 počítači. Jednalo se o počítače typu 486 s možností softwaru pro potřeby výuky. Ve všech učebnách byla již k dispozici síťová instalace a podařilo se zavést i napojení na síť Internet. V této době byla také vytvořena domovská stránka školy s adresou www.prumstra.cz. Také odborné laboratoře byly dovybaveny počítači a sbírky doplněny o digitální měřidla s možností napojení na počítač a zpracování výsledků měření výpočetní technikou. V laboratořích pro měření a kontrolu byl nově k dispozici třírozměrný měřicí přístroj. Rekonstrukci přes prázdniny prodělala i školní jídelna, kde byl instalován konvektomat a provedena úprava výdejního pultu. Od 1. září 1998 byl zaveden nový studijní obor

„Strojírenská technická administrativa s rozšířenou jazykovou výukou“. Jeho náplní bylo především studium tří světových jazyků. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

3.8.3. Historie průmyslové školy v letech 2012-2020

Školní rok 2011–2012 přinesl výraznou změnu. Došlo ke zrušení dvou dříve samostatných škol – Vyšší odborné a Střední průmyslové školy se sídlem v ulici Želivského 291 a Střední školy řemesel a služeb se sídlem v ulici Zvolenská 934. Jmenované subjekty splynuly v jediný s názvem Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola řemesel a služeb, Strakonice, Zvolenská 934. Do 31. 12. 2011 byl pověřen vedením školy Mgr. Emanuel Pavelka, vedení VOŠ a SPŠ pak bylo v uvedeném termínu v kompetenci Ing. Miroslava Kříže. V daném období byli jmenováni zástupcem ředitele na VOŠ a SPŠ Mgr. Miroslava Telingerová (ZŘ pro teoretické vyučování) a Mgr. Václav Růžička (ZŘ pro praktické vyučování), na SOŠŘS pak Ing. Jiří Hálek (ZŘ pro teoretické vyučování) a Ing. Vladimír Hrubý (ZŘ pro praktické vyučování). Od 1. 1. 2012 pak přebírá vedení školy nově jmenovaný ředitel Ing. Miloslav Pileček. Statutárním zástupcem školy je jmenován Mgr. Vlastimil Němejc a zástupci ředitele pro teoretické vyučování Mgr. Miroslava Telingerová (budova Želivského) a Mgr. Marie Nováková (budova Zvolenská). Funkci zástupce ředitele pro praktické vyučování pak nově přebíral Mgr. Miloslav Oberpfalzer. Na škole v Želivského ulici v té době vyučovalo 28 pedagogických pracovníků, v budově ve Zvolenské ulici je pak 59 kmenových učitelů.

Před novým vedením školy stála celá řada úkolů, které bylo nutno provést. Týkalo se to zejména přepracování vnitřních předpisů školy, dokončení realizace projektů v rámci OP VK, přípravu přijímacího řízení, maturitních zkoušek, závěrečných učňovských zkoušek, absolutorii a zpracování žádostí o nové granty.

V uvedeném školním roce byly otevřeny čtyři maturitní obory (Mechanik – seřizovač, Strojírenství, Obalová technika a Technické lyceum), i když dle konstatování výroční zprávy se na výsledcích přijímacího řízení projevil dlouhodobý nezájem absolventů základních škol o technické obory. Dále škola otevřela devět učebních oborů (Strojní mechanik, Elektrikář, Elektrikář silnoproud, Obráběč kovů, Mechanik – opravář motorových vozidel, Zedník, Kuchař – číšník, Aranžér a Kadeřník), denní i večerní formu nástavbového studia oboru Podnikání a denní a večerní formu vyššího odborného studia se zaměřením Management jakosti ve strojírenské výrobě a službách. Studium zahájilo 744 žáků denního studia a 59 žáků večerního studia, kteří byli rozděleni do 35 tříd. Současně zahájilo studium na VOŠ 81 studentů

rozdělených do pěti tříd. Nemilou zprávou bylo rozhodnutí Rady kraje, kdy došlo k vyřazení oboru Technické lyceum. Tento obor již proto také v následujícím školním roce 2012–2013 nebyl otevřen. Nové vedení školy navázalo úzkou spoluprací s městem a regionálními firmami. Studenti školy se podíleli na zajišťování občerstvení a obsluhy při významných společenských akcích. Školní rok 2012–2013 byl prvním úplným školním rokem společné existence VOŠ, SPŠ a SOŠŘS. V prosinci roku 2012 bylo dokončeno zateplení budovy Želivského včetně výměny oken. Vedle snížení energetické náročnosti došlo i k novému estetickému řešení celého objektu. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

Ve stejném měsíci byla škola pořadatelem celostátní soutěže Autodesk Design 2013. Škola přivítala účastníky mezinárodního klání (vedle českých škol i školy slovenské) ve 2D kreslení a 3D modelování. Dvoudenní program nabídl pro účastníky klání i řadu doplňkových aktivit, příkladem byla návštěva loutkového divadla u příležitosti Skupových Strakonic, návštěva filmového představení v kině OKO, návštěva plaveckého bazénu či společné posezení účastníků soutěže v jídelně ve Zvolenské ulici. Na přípravě soutěžního klání se podíleli vedle představitelů školy a studentů i učitelé CAD Ing. Dana Šejvlová a Ing. Václav Slanař, kteří připravili zadání úloh pro soutěžící. Následující školní rok 2013–2014 se nesl ve znamení masivního nábory žáků pro další období s důrazem na zviditelnění se a propagaci školy na veřejnosti. Byly dokončeny stavební úpravy a modernizace učňovských dílen v Tovární ulici, škola v rámci zefektivnění praktické výuky dostala dva CNC soustruhy a dvě frézovací centra.

Významných úspěchů dosáhli studenti školy i v celorepublikových soutěžích. Prvé místo vybojoval v CNC programování v rámci výstavy Vzdělání a řemeslo student oboru Strojírenství Zdeněk Polanský. V soutěži ve 2D kreslení a 3D modelování pořádané společností 3E Engineering obsadili studenti Vít Horáček a Slavomír Vlasatý první dvě místa v sekci 2D kreslení. Družstva, sestavená z žáků školy, pak v jednotlivých kategoriích obsadila první a třetí místo. Výrazných úspěchů dosáhli žáci školy i na soutěžích s technickým zaměřením. Celostátní soutěž v oboru automatizační techniky – Programátor CNC vyhrál Michael Bárta. Významným datem se pro školu stal 21. a 22. listopad 2018, kdy byla slavnostně otevřena nová učebna CNC, spojená s ukázkami obrábění a práce s robotickou buňkou. Její vybudování bylo hlavní součástí investice, kterou škola vynaložila do postupující modernizace. Z celkových 29,8 milionu korun činila dotace z Integrovaného regionálního operačního programu 26,8 milionu korun, zbylé tři miliony uhradil kraj coby zřizovatel školy. Slavnostního aktu

se zúčastnili nejen představitelé kraje, ale i významní hosté z regionálních podniků a nejširší odborná veřejnost. (Almanach k 50. výročí školy, 2010)

Dne 12. 9. 2019 proběhlo otevření nově zrekonstruovaných odborných pracovišť oboru Aranžér a Kadeřník v Tovární ulici. Odborný výcvik těchto zmíněných oborů se v minulých letech konal v ulici Kochana z Prachové. Zařízení a vybavení pracovišť je na špičkové úrovni, plně vyhovující potřebám moderní výuky. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

3.9. Organizační změny

Historicky prvním ředitelem školy se stal Ing. František Chromý, absolvent ČVUT Praha se zaměřením ve specializaci strojírenské technologie. Jeho zástupcem byl profesor František Třeštík, absolvent Filosofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. K podstatné personální změně na místě ředitele školy došlo na začátku školního roku 1971-72. Dlouholetého ředitele Ing. Františka Chromého nahradil ve funkci tehdejší zástupce ředitele Ing. Ivan Vysoký. Ve své funkci pokračoval i ve školním roce 1982-1983 Ing. Ivan Vysoký, pozici zástupce ředitele vykonávala v té době PhDr. Miloslava Beranová. Velké změny ve vedení školy byly zaznamenány ve školním roce 1984/1985. Ředitelem školy se stal Ing. Jan Samec, zástupcem Mgr. Václav Růžička. Po revoluci v červnu roku 1990 nastoupil do funkce ředitele školy staronový ředitel Ing. Ivan Vysoký, neboť ani jeden z kandidátů (Ing. Samec a Ing. Parkos) nebyl vybrán konkurzním řízením. Pracovníci školy údajně přijali toto rozhodnutí se smíšenými pocity. Zástupcem ředitele byl Ing. Jan Parkos. Školní rok 1992-93 byl posledním rokem, kdy byla pro potřeby průmyslové školy využívána budova v Husově ulici. Celý rok již byl ve znamení příprav na přesouvání pomůcek a zařízení do nové budovy v Želivského ulici. Následující školní rok 1993-94 začal v nové budově pod vedením ředitele Ing. Jana Parkose a jeho zástupkyně Mgr. Marie Novákové. V té době měla škola i nový název s označením Střední průmyslová škola strojnická s vyšším studiem. Školní rok 1998-99 byl také zahájen se změnami ve vedení školy. Post ředitele opouští Ing. Parkos a na jeho místo je nově jmenován Mgr. Petr Wágner. Ve školním roce 2011-2012 došlo ke spojení dvou strakonických škol, kdy subjekty splynuly pod jeden název VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice. Od roku 2012 přebírá vedení školy nově ředitel Ing. Miloslav Pileček, který je ve své funkci dodnes. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

Během existence školy některé obory zanikly. V roce 1999 byl zrušen obor Železniční doprava se zaměřením na Železniční dopravu a přepravu. O tři roky později byl zrušen obor Technické administrativy se zaměřením na Strojírenství. V roce 2015 zaniknul také obor Technické

lyceum. V nástavbovém studiu byl dříve v provozu obor Provozní technika a Výpočetní technika a informace. Střední průmyslová škola provozovala dříve i večerní studium, kde byly následující obory: Střední škola pro pracující, Strojírenství, Ekonomika, Elektrotechnika, Pozemní stavitelství a Textil. (Almanach k 50. výročí školy, 2010)

3.10. Významní pedagogové

Jednou z nejvýznamnějších učitelek, které působily na průmyslové škole ve Strakonících je RNDr Milena Beranová se zdejší působností přes dvacet let. Po absolvovaném gymnáziu vystudovala Pedagogickou fakultu v Plzni, avšak odjakživa byla zamilovaná do matematické fakulty – matfyz. Nicméně odešla pokračovat ve studiích na medicínu do Plzně. Její láska k matematice však byla natolik intenzivní, že se přihlásila na matfyz dálkově, kde složila doktorát na Filosofické fakultě. Při dálkovém studiu nastoupila ZŠ Čelakovského, odkud však po dvou letech přešla z důvodu žádosti ředitele průmyslové školy Ing. Chromého. Nejdříve zde působila jako učitelka v oboru strojírenství, později byla na pozici zástupkyně ředitele. Na průmyslové škole kromě denního studia učila i skupiny při zaměstnání, ze strakonické ČZ. Celý život učila matematiku. Po působení na průmyslové škole začala učit na gymnáziu ve Strakonících. Učila i ve Volyni, kde byly umožněny předměty pro bakalářské studium, a to jí bylo ještě bližší. Je vděčná za působení na všech třech školách, protože jí dala každá škola něco jiného. Před dvaceti lety začala pravidelně a často cestovat po celém světě, čemuž se věnuje dodnes. Kromě cestování miluje turistiku, sporty. RNDr. Beranová každoročně pořádá přednášky na několika místech v okolí Strakonic, kde vypráví zážitky z jejich cest. Z důvodu celoživotní záliby v matematice a ve vzdělávání doučuje po celý život studenty. (Tento text byl napsán po rozhovoru s paní RNDr. Milenou Beranovou, doložen souhlas s publikací)

RNDr. Vojtěch Žíla byl český botanik, astronom a pedagog. Narodil se v Ptákově Lhotě u Vacova v roce 1942. V letech 1956-1960 vystudoval Pedagogickou školu v Českých Budějovicích, následně začal vyučovat matematiku a fyziku v okolí Vimperka. Jelikož měl celý život zájem o vzdělávání, ve studiu pokračoval a v roce 1969 dokončil studium oboru učitelství pro 2. stupeň na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 1970 začal vyučovat na gymnáziu ve Strakonících, kde s občasným přerušáním učil až do roku 2020. I nadále se věnoval rozšiřování informací, a proto v roce 1975 vystudoval MFF UK obor astronomie a o pět let později složil zkoušku z astrofyziky. Spolupracoval také s Českou botanickou společností v Českých Budějovicích. Během života si z důvodu obrovského zájmu o botaniku založil herbář

a postupem času patřil k největším sbírkám svého druhu v Česku. I proto měl vlastní herbárium na strakonickém Gymnáziu, na který byl velmi pyšný. Za svůj život také napsal knihu Atlas šumavských rostlin. I přes to, že na průmyslové škole působil jako učitel matematiky a fyziky poměrně krátkou dobu, pro mnohé studenty byl, je a vždy bude nezapomenutelným pedagogem.

3.11. Významní absolventi

Školou prošla řada významných osobností, kteří se proslavili jak v České republice, tak v zahraničí.

Jedním z významných absolventů školy je pamětník Ing. Pavel Pavel, který absolvoval elektrotechnickou fakultu Vysoké školy strojní a elektrotechnické v Plzni. V roce 1986 pracoval jako předseda ZO SSM v Zemědělském stavebním sdružení ve Strakonících. Celý život se zajímá se o experimentální archeologii, a proto se v minulosti zabýval záhadou přepravy kamenných soch moai na Velikonočním ostrově. Jako člen expedice svou teorii nakonec potvrdil, kdy zvedl shozený třicetitunový Kadovský viklan. Zkoušel, jak vyřešit problém dopravy mohutných kamenů napříč jezerem Titicaca. Dále se zajímal o problematiku stavby anglické pravěké svatyně Stonehenge. Mimo archeologii má oblibu v umění, rád kreslí a maluje obrazy. V minulosti dokonce psal a kreslil do školních kronik na průmyslové škole. Angažuje se i v politice, kdy dříve působil na pozici zastupitele Jihočeského kraje, ale i města Strakonice. Nějaký čas dokonce učil na průmyslové škole, kdy si vyzkoušel oproti roli studenta opačnou roli. Pan Pavel je opravdu všestranný člověk, který rád ve volném čase rybaří se svými přáteli. (Tento text byl napsán po rozhovoru s panem Ing. Pavlem Pavlem, doložen souhlas s publikací)

Jaroslav Beck je hudební skladatel, vedoucí hudby a významný absolvent školy, který se narodil 29. května 1988. V roce 2003 začal studovat střední odbornou školu ve Strakonících a zároveň začal pracovat jako DJ. V návaznosti na rodinnou tradici v roce 2007 nastoupil na Západočeskou univerzitu v Plzni, kde studoval na strojní fakultě, studium ukončil v roce 2012. Od malička se zajímal o hudbu, a proto odešel do Oxfordu studovat Audio Production na SAE Institute, kde se zaměřovat na styl elektronické hudby nazvaný Dubstep. Po úspěšném absolvování školy v Anglii začal skládat hudbu českým zpěvákům a zpěvačkám. Časopisem Forbes zařazen do žebříčku 30 pod 30, který označuje 30 nejtalentovanějších lidí v Česku, kteří ještě nedosáhli věku 30 let. V roce 2018 založil s Jánem Ilavským a Vladimírem Hrinčárem Beat Games s.r.o., společnost, která stojí za virální rytmickou virtuální hrou Beat Saber, jež je první

virtuální hrou, jíž se prodalo přes jeden milion kopií napříč všemi platformami. (Tento text byl napsán po rozhovoru s panem BSc. Jaroslavem Beckem, doložen souhlas s publikací)

4. Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední škola řemesel a služeb Strakonice

Hlavním účelem zařízení je rozvíjet znalosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty, kteří studenti nabyli v průběhu základního vzdělání. Tyto dovednosti a schopnosti jsou podstatné pro individuální rozvoj jedince. Instituce umožňuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené s všeobecným studiem, které zpevňuje jejich hodnotové zaměření. Nabízí studentům střední obory s maturitní zkouškou a střední obory s výučním listem. Organizace ve vyšším odborném vzdělání rozvíjí a prohlubuje vědomosti a dovednosti žáka získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné znalosti a praktickou přípravu pro výkon náročných aktivit. Škola dále nabízí vyšší odborné vzdělání s absolutoriem. Výhody lze najít i v možnosti ubytování studentů, výchovně vzdělávacích činnostech, sportovních a zájmových aktivit v čase mimo vyučování a celodenní výchovu. Samozřejmostí je i zajištění stravování studentů a závodní stravování zaměstnanců zařízení.

4.1. Organizační struktura

V současné době je zřizovatelem VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice Jihočeský kraj, který je zastoupen hejtmánem MUDr. Martinem Kubou. Organizace byla převedena na Jihočeský kraj na základě č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku kraj.

Vedení školy Ředitel školy: Ing. Miloslav Pileček. Vedoucí PE úseku, statutární zástupce: Ing. Milan Vokroj. Zástupce ředitele pro TV VOŠ, SPŠ: Mgr. Tomáš Dunovský. Zástupce ředitele pro TV SOŠ: Ing. Petr Štěch. Zástupce pro PV: Ing. Jaroslav Havel Personalistka: Ing. Markéta Majerová. Evidence žáků: Michaela Štěpánková. Ve školské radě zastupují pedagogy: Ing. Vladimír Kocourek a Ladislav Roučka, zastupují zřizovatele: MUDr. Bc. Tomáš Fiala, MBA a Ing. Karel Vlasák, zastupují zletilé žáky a rodiče nezletilých žáků: Ing. Dagmar Vlková a Gabriela Červíčáková. Ve školním roce 2022/2023 je ve školním zařízení zaměstnáno přes 80 zaměstnanců.

4.2. Významní pedagogové

Jedním z významných profesů, který působí v současné době na VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice se jmenuje Mgr. Václav Růžička. V roce 1968 nastoupil na Střední průmyslovou školu ve Strakoncích, kterou úspěšně vystudoval stejně jako posléze Pedagogickou fakultu. Od roku

1977 zastával funkci pedagoga matematiky na Odborném učilišti ve Strakonících. Během školního roku 1984/1985 vykonával funkci zástupce ředitele na průmyslové škole. Po revoluci začal vyučovat žáky, následně se stal vedoucím dílen a později se znovu vrátil na pozici zástupce. V roce 2012 po sloučení škol se stal zástupcem pro praktické vyučování celého komplexu. Za jeho působení na škole došlo k přestavbě internátního zařízení a jídelny. Během jeho působení ve funkci vedoucího dílen se také předělávaly samotné dílny včetně vybavení a CNC strojů. I přesto se znovu vrátil na místo pedagoga matematiky, které je mu nejbližší. Největší pozitivum na profesi pedagoga vidí v tom, že může vzdělávat studenty, učit je novým věcem a pracovat s nimi. Mimo školství celý život sportoval. Hrál divizi ve fotbale, a dokonce trénoval českou fotbalovou ligu ve Strakonících a v Písku. (Tento text byl napsán po rozhovoru s panem Mgr. Václavem Růžičkou, doložen souhlas s publikací)

Další významnou pedagožkou VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice je současná učitelka technických předmětů Ing. Bc. Dana Šejvlová. Vystudovala Střední průmyslovou školu elektro v Olomouci, dále pokračovala na VUT v Brně fakultou strojírenství, kde získala titul Ing. Později obdržela bakalářský titul z pedagogiky na Masarykově ústavu vyšších studií ČVUT Praha. Již od školníku roku 2002-2003 působí jako pedagožka na Střední průmyslové škole ve Strakonících Vyučuje technické obory na průmyslové škole i na VOŠ. Mezi předměty, které vyučuje patří technické kreslení, stavba a provoz strojů, CAD systémy a řízení kvality. Od roku 2012 organizuje ve spolupráci s DDM Strakonice příměstský tábor Vědátři, kde zúčastnění mohou modelovat v inventoru a tisknout na 3D tiskárně. Vede společně s kolegyní Ing. Bc. Dagmar Urbanovou kroužek modelování a 3D tisku pro žáky ZŠ. Spolupracuje také ve vedení kroužku CNC programování. Pravidelně připravuje studenty na Technickou olympiádu pořádanou VŠTE v Českých Budějovicích., kdy se podařilo strakonickým studentům již čtyřikrát zvítězit. (Tento text byl napsán po rozhovoru s paní Ing. Bc. Danou Šejvlovou, doložen souhlas s publikací)

5. Aktuální situace, perspektivy na VOŠ, SPŠ, SOŠ Strakonice

Každý rok probíhá ve škole den otevřených dveří pro nové uchazeče o studium i absolventy. Součástí akce bývá bohatý kulturní program v učebnách elektrotechniky a odborně strojírenských předmětů, který si připravili současní studenti. Prohlídka školy je připravena i v učebnách fotoateliéru a ateliéru pro malby, kde je možné si prohlédnout výstavy fotografií, studentských prací a školních kronik. Dlouholetou tradicí je také školní ples a slavnostní stužkování maturantů.

5.1. Aktuální situace – benefity studia

VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice je jednou z největších škol v Jihočeském kraji. Na škole převažují obory technické charakteru, které mají v budoucnu široké uplatnění mnoho profesí. Organizace klade důraz na vzdělávání studentů, kteří budou naplňovat potřeby trhu práce. Škola nabízí vysoce vybavená odborná pracoviště s prvotřídní technikou jako jsou například produkční CNC stroje a robotické pracoviště, kvalitní personální obsazení a zejména široký výběr oborů. Nejpočetnějším oborem je kadeřnice a největší zájem dle slov ředitele školy bývá o obor strojírenství. Škola je také školícím střediskem firmy HAAS. VOŠ, SPŠ a SOŠ má za sebou řadu studentských úspěchů v různých soutěžích, olympiádách a projektech. (Tento text byl napsán po rozhovoru s panem Ing. Miloslavem Pilečkem, doložen souhlas s publikací)

Praxi mohou místní studenti absolvovat v některém z mnoha podniků, které jsou partnery školy. Mezi podniky lze zvolit například – ADIENT a.s, AISIN Písek, AGROM Milisterfer, Auto Ševčík, ČZ a.s. Strakonice, Dura Strakonice, Elektostav Strakonice, Faurecia Písek, Jitex Písek a.s, Protom Strakonice, Prima Strakonice, STTRANS Strakonice ČSAD, Toyota Dolák Písek. Škola se aktivně zapojuje i do několika dotačních programů. Momentálně je škola zapojena do dvou iniciativ, kterými jsou Erasmus+ a mezinárodní program DofE. Mezi nejznámější spolupracující partnery školy patří ČEZ, Auto Ševčík, HEYCO, Faurecia Písek, Nafo, Adient. Další výhodou zdejšího vzdělání je jednouchý přechod mezi obory během studia. Místním uchazečům jsou také poskytovány přípravné kurzy na přijímací zkoušky. Všichni žáci mají v prostorách budovy k dispozici zdarma kopii kancelářského programu Microsoft Office a profesionální edice programů AutoCAD a Inventor od společnosti Autodesk. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

V rámci soutěží byl beze sporu dosud největším úspěchem rok 2014, kdy studenti dosáhli prvního místa v soutěži s mezinárodní účastí „F1 do škol.“ Tým s názvem ST Racing, jenž se v průběhu turnaje spojil s rakouským týmem. Tento nově vytvořený AC Racing Team

obdržel právo být součástí celosvětového finále v malajsijském Abu Dhabí. Po 2 letech se mistrovství světa České republiky Formule 1 ve školách stalo opět kořistí studentů průmyslové školy ze Strakonice. Dokazuje to nejen prvenství v oblasti marketingu, ale i v celkových výsledcích, kde vybojovali titul mistra ČR. Tím získali právo reprezentovat ČR na světovém finále konaném v USA v Austinu v Texasu. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

Pro žáky ZŠ organizace pořádá kroužky. Škola nabízí budoucím absolventům představení několika jejích oborů v samotné praxi. Jedním z nich je kroužek 3D modelování, kde si žáci mohou vyzkoušet modelování v programu Auto desk Inventor, přípravu k tisku, práci s 3D tiskárnou a dokonce si mohou vymodelovat vlastní výrobek. Druhým kroužkem je CNC programování. Tento kroužek je zpřístupněn především pro studenty druhého stupně základních škol. Je možné si vyzkoušet tvorbu jednoduchých programů pro CNC, obsluhu CNC strojů a práci s laserovou gravírkou. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

5.2. Obory školy

V současné době nabízí škola mnoho tříletých a čtyřletých oborů, dále i nástavbové studium a studium VOŠ.

Maturitní obory jsou čtyřleté, studium je zakončené maturitní zkouškou.

První je obor Strojírenství. Absolvent se v během studia seznámí, jak fungují jednotlivé typy strojů od těch nejjednodušších až po ty nejsložitější. Dále si vyzkouší několik způsobů výroby objektů, zjistí nejlepší materiály, které je třeba použít, a také se naučí, jak vymodelovat objekty v 3D softwaru před jejich výrobou na CNC strojích. Stejně jako ve skutečném podniku si student bude moci předměty později změřit z důvodu kontroly a případně upravit své návrhy. Technologie jsou přítomny v každé učebně. V učebnách jsou k dispozici 3D tiskárny, moderní obráběcí stroje, laserové gravírky, simulátory svařování, CNC stroje, laboratorní měřicí přístroje, laboratoře výpočetní techniky, elektrotechniky a automatizace.

V oboru Mechanik seřizovač se student v dílnách seznámí se základy ručního a mechanického zpracování kovů a nekovových materiálů. V laboratořích je možnost si procvičit měření pomocí měřidel a dalších nástrojů. Během praxí student získá znalosti potřebné pro seřizování a obsluhu CNC obráběcích a tvářecích strojů v reálných situacích i základy teorie obrábění. Naučí se sestavovat CNC programy. Pomocí aplikace pro 3D modelování je k dispozici vytvoření návrhů, který se následně bude vyrábět na CNC strojích. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

V případě Obalové techniky absolvent může uplatnit tento obor při výrobě a zpracování obalů, protože pozná tvorbu a tvar všech materiálů. Je umožněno také navrhovat vhodné materiály pro přepravu, včetně fixace, aby se výrobek bezpečně dostal na místo určení. K tiskařským metodám patří dokončovací práce a sítotisk. Design, replikační grafika a fotografie jsou příklady tvůrčí činnosti.

Vyšší odborná škola

Na rozdíl od bakalářského studia však vyšší odborné studium výrazně zdůrazňuje rozvoj praktických znalostí a schopností a klade menší důraz na akademické základy. Studium znamená tři roky integrovaného vzdělávání v oblasti řízení kvality ve strojírenské výrobě a službách do ukončení studia. V budoucnu může jít o pozice manažera kvality, technika, inženýra nebo technologa. Přijímací řízení se skládá ze složení maturitní zkoušky, přijímacího pohovoru a vstupního dotazníku. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

Učební obory jsou tříleté, studium je zakončené výučním listem

První skupinou jsou řemesla technická a stavební, kam patří Automechanik. V tomto oboru se student naučí provádět opravy automobilů a přívěsů. Součástí studia je získání řidičského průkazu skupiny B nebo C. Po týdnu se střídá teoretická a praktická výuka. Odborný výcvik probíhá v nejmodernějších školních dílnách a ve třetím ročníku také na pracovištích značkových servisů.

Dalším oborem je Elektrikář. Po získání kvalifikace absolvent může být zaměstnán v technických i finančních funkcích. Student je schopen pracovat sám ve firmě, která se specializuje na instalaci, údržbu, opravy a revize elektrických zařízení. Po týdnu se střídá teoretická a praktická výuka. Kromě praktické výuky v nejmodernějších školních dílnách tráví studenti třetího ročníku čas také na pracovištích různých podniků.

V oboru Nástrojář je absolvent zpravidla vyškolen pro tvorbu, konstrukci, údržbu a opravu zařízení a dalších potřeb na pracovišti. Po studiu je možnost najít uplatnění v nástrojářském průmyslu nebo na typických pozicích, jako jsou frézař, rytec kovů, písař, chirurgický nástrojář a nástrojář.

Absolvent oboru Obráběče kovů může uplatnit své místo v povoláních zaměřené na strojírenství i ve výrobních a opravárenských provozech. Může se uplatnit jako obráběč, soustružník, frézař, brusič a při obsluze číslicově řízených obráběcích strojů.

Hlavním zaměřením strojírenského oboru Zámečnick a Strojní mechanik je ruční práce s využitím všech nástrojů a strojů ve školních zařízeních. Student může popustit uzdu své fantazie a pod dohledem zkušených odborníků lze vytvořit vlastní výrobek prostřednictvím praktické výuky, například tvorbu kompletního středověkého brnění. Základem je práce v oborech strojný zámečnick a zámečnick.

V oboru Zedník se během studia střídá týden školy a týden praxe. Práce na různých stavbách studentovi poskytne mnoho praktických zkušeností, zatímco škola mu poskytne akademické znalosti. V průběhu studia se absolventovi přizná stipendium. Navíc dostane zapláceno, pokud dobře zvládne závěrečné testy. Bude umět omítat, betonovat, zdít a izolovat.

Druhou skupinou jsou řemesla a služby, kam patří níže uvedené obory.

První obor je Kuchař číšník, kdy budoucí absolvent získá během školení znalosti o plánování a realizaci slavnostních hostin. Po získání dostatečné praxe bude student schopen samostatně připravovat nápoje, teplá jídla a studené pokrmy, vytvářet jídelní lístky pro obsluhu a jejich prodej a zpracovávat fakturaci.

Absolvent oboru Aranžér může pracovat v následujících oborech: potisk triček, tvorba firemních log, výzdoba interiérů pro akce, výroba reklamních nápisů a polepy automobilů.

V oboru Kadeřnice je v budoucnu možnost pracovat jako kadeřnice ve středních a malých firmách, studiích a salonech a poskytovat profesionální kadeřnické služby. Absolvent bude vytvářet účesy pro ženy, muže a děti, přičemž bude dodržovat preference spotřebitelů, estetické normy, aktuální módní trendy, bezpečnostní a hygienická pravidla a správně zvolené technologické postupy.

Obor výrobce textilií. Student získá odborné znalosti v oblasti výroby textilií, včetně tkanin a úpletů, šití oděvů a bytových dekorací a používání strojů, výrobních linek a dalších nástrojů používaných v oděvním průmyslu. Pozice vyžadující hluboké teoretické znalosti a řemeslné dovednosti v textilním a oděvním průmyslu jsou k dispozici ve výrobě automobilových textilií a tkanin pro textilní nebo oděvní výrobky. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

Nástavbové studium

Tato forma vzdělávání je určena pro absolventy školy s výučním listem, kteří chtějí pokračovat ve studiu se zakončením maturitní zkouškou. Podnikání lze studovat denní formou 2 roky nebo dálkově 3 roky. Odborné zaměření studia je na výuku ekonomických témat s cílem zvýšit šance

absolventů na zahájení vlastního podnikání po ukončení studia. Je vhodné i pro povolání, která vyžadují školní vzdělání zakončené maturitou.

K základním podmínkám pro přijetí patří složení závěrečné zkoušky z příslušného předmětu (výuční list). Pro tento druh studia se koná pouze jeden přijímací test. Po ukončení studia je absolvent připraven zvládat administrativní, obchodní, provozní a ekonomické úkoly. Získané informace a schopnosti využije při provozování vlastního podniku, zejména v profesi, pro kterou získal předchozí vzdělání v daném oboru. (Almanach k 60. výročí školy, 2020)

5.3. Budoucnost školy

Škola plánuje reagovat na potřeby zaměstnavatelů, zaměřit se na výuku automatizace a robotiky. Dále chce škola mít přehled v potřebách pracovního trhu. Důraz bude kladen na udržení prestiž a standardu místních oborů. Škola má v plánu se zapojit do dalších projektů a zúčastnit se akcí, které budou přínosem. V budoucnu se zaměří na stabilizaci pozice v nabídce vzdělávacích zařízení. Některé učebny by měly být zrekonstruovány a zmodernizovány. (Tento text byl napsán po rozhovoru s panem Ing. Miloslavem Pilečkem, doložen souhlas s publikací)

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo popsat přehled o vývoji českého školství ve Strakonících, především Střední průmyslové školy strojnické ve Strakonících. Jednotlivé etapy zařadit do širších historických souvislostí.

V prvních kapitolách jsem představila Strakonice ve stručné charakteristice, něco z jejich historie, průmyslu a kulturně společenského života.

Další kapitoly jsem věnovala školství, jeho vývoji a důležitým dějinným mezníkům, které ovlivnily rozvoj vzdělávání v budoucích letech. Blíže jsem se zaměřila na vzdělávání ve Strakonících a vazbu středního školství na místní podniky.

V hlavní kapitole jsem uvedla historii, organizační změny a zajímavosti o Střední průmyslové škole strojnické ve Strakonících, například stavební úpravy jednotlivých budov a stavu či vývoji školy. Shromáždila jsem výpovědi a rozhovory s bývalými pedagogy, absolventy a pamětníky, které pro mě a moji práci byly velikým přínosem.

V závěrečných kapitolách jsem se zabývala aktuální situací ve škole, organizační strukturou, možnostmi, které škola nabízí a jejími plány do budoucna.

SEZNAM LITERATURY

Literatura

Almanach k 50. výročí školy – Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Strakonice. Strakonice: VOŠ a SPŠ, 2010.

Almanach k 60. výročí školy – 60 let výročí SPŠ při VOŠ, SPŠ a SOŠ Strakonice 1960–1920. Strakonice: 2020.

BOSÁK, František. Česká škola v době nacistického útlaku: příspěvek k dějinám českého školství od Mnichova do osvobození. České Budějovice: Státní pedagogické nakladatelství, 1969. Sborník Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích.

CVRČEK, Jan Zdeněk. Strakonice – město, lidé, osudy. Strakonice: Městský národní výbor ve Strakonících, 1989.

Časopis Průmyslovák 1987-1988: Časopis Střední průmyslové školy Strakonice a patronátního útvaru Československé lidové armády. Strakonice: 1987-1988.

Časopis Strakonicko ve školství, kultuře a tisku. František Diba, 1956.

ČORNEJOVÁ, Ivana, Tomáš KASPER, Dana KASPEROVÁ, et al. *Velké dějiny zemí Koruny české*. Praha: Paseka, 2020. ISBN 978-80-7432-985-2.

DYK, Jan: Popis politického okresu Strakonického (Díl 1 – příroda a archeologie). Strakonice: Redakční výbor, 1922.

DYK, Jan: Popis politického okresu Strakonického (Díl 2 – školství, doprava, správa, úryvky z dějin). Strakonice: Redakční výbor, 1925.

GÖTZOVÁ, Hana. Školství ve Strakonících od nejstarších dob do současnosti. Strakonice, 1988.

Kronika průmyslové školy z let 1977/78, uložena v sekretariátu průmyslové školy.

NOVOTNÝ Miroslav a kol: Dějiny vyššího školství a vzdělanosti na jihu Čech od středověkých počátku do současnosti. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2006. ISBN 80-7040-883-9.

SLEPIČKOVÁ, Jana. Dějiny školství v regionu Strakonice. Plzeň: Západočeská univerzita, 2003.

Státní okresní archiv Strakonice, fond Střední průmyslová škola Strakonice: Organizační řády. 1960, 1962.

Státní okresní archiv Strakonice, fond Střední průmyslová škola Strakonice: Informace o vzniku, stavu a vývoji školy. 1962-1974.

Strakonice: vlastivědný sborník. Strakonice: Město Strakonice, 2005. ISBN 80-239-4790-7.

Strakonice: 640. výročí 1367-2007. Strakonice: Město Strakonice, 2007. ISBN 978-80-239-9816-0.

Střední průmyslová škola strojnická Strakonice. Strakonice: 1978.

Státní okresní archiv Strakonice

Státní okresní archiv Strakonice, fond SPŠ Strakonice: Rozhodnutí o zřízení. 1960/1962.

Státní okresní archiv Strakonice, fond SPŠ Strakonice: Zřízení pomaturitního studia. 1974.

Státní okresní archiv Strakonice, fond SPŠ Strakonice: Organizační řády. 1960/1962.

Státní okresní archiv Strakonice, fond SPŠ Strakonice: Režim školy. 1981/1982.

Státní okresní archiv Strakonice, fond SPŠ Strakonice: Plány práce školy. 1963/1965.

Státní okresní archiv Strakonice, fond SPŠ Strakonice: Výchovné plány. 1964/1979.

Státní okresní archiv Strakonice, fond SPŠ Strakonice: Stavební úpravy. 1965/1967.

Internetové zdroje

Biso. www.biso.cz [online]. [cit. 2023-06-08]. Dostupné z: <https://www.biso.cz>

Den otevřených dveří. www.ssst.cz [online]. [cit. 2023-06-27]. Dostupné z: <https://www.ssst.cz/dny-otevrenych-dveri>

Informace. www.ssst.cz [online]. [cit. 2023-06-25]. Dostupné z: <https://www.ssst.cz/zakladni-informace>

Listina. www.ssst.cz [online]. [cit. 2023-06-25]. Dostupné z: <https://www.ssst.cz/files/c5ck2fm6-VOS-SPS-a-SOS-RaS-Strakonice-Zvolenska-ZL-uplne-zneni-2023.pdf>

Škola. www.ssst.cz [online]. [cit. 2023-06-27]. Dostupné z: <https://www.ssst.cz/proc-studovat-na-nasi-skole>

Historie. www.strakonice.eu [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.strakonice.eu/content/historie-mesta>

Hrad. www.hradstrakonice.cz [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.hradstrakonice.cz/prispevek/saly-na-hrade/viceucelovy-sal-muzea>

Poloha. www.strakonice.eu [online]. [cit. 2023-04-13]. Dostupné z: <https://www.strakonice.eu/content/poloha>

Teplárna. www.tst.cz [online]. [cit. 2023-06-02]. Dostupné z: <http://www.tst.cz/vyroba-tepla-a-elektriny-462/>

Věstník. www.ndk.cz [online]. [cit. 2023-06-20]. Dostupné z: <https://www.ndk.cz/view/uuid:99e0f5a0-3a4a-11eb-80ee-5ef3fc9bb22f?page=uuid:e1d54220-3a4b-11eb-a9f6-005056827e51>

Pan Vojtěch Žíla. www.strakonicky.denik.cz [online]. [cit. 2023-07-01]. Dostupné z: https://strakonicky.denik.cz/zpravy_region/pribeh-z-cervene-knihovny-ucil-na-gymnaziu-50-let-a-nemuze-se-ho-vzdat-20210629.html

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Strakonický hrad

Příloha 2: Morový sloup se sochou panny Marie

Příloha 3: Pohled na Strakonice v 19. století

Příloha 4: Josef Režný významná osoba dudácké tradice

Příloha 5: Strakonický pivovar

Příloha 1: Strakonický hrad

Zdroj převzat z:

<https://www.regiontourist.cz/co-podniknout/strakonicky-hrad/?fbclid=IwAR17M13Ir4hAFwR-powrBZYpIViYhEKctK2REzurS8deId0mUgg1WFy3g74>

Příloha 2: Morový sloup se sochou panny Marie

Zdroj převzat z:

http://www.zemezamyslana.cz/ref_objects/5257/display?fbclid=IwAR3ML_nO-6lYvemzeAVj_LOfqfJa18uSc1geDHBcjQfsVB_UaaRdN79UX-s

Příloha 3: Pohled na Strakonice z 19. století

Zdroj převzat z:

https://www.strakonice.eu/content/historie-mesta?fbclid=IwAR3HuzDdYK-L8toZLo_-a1HIkCPB3N_xg8RfKqjlnjRQOy7wm2SNT9anOCI

Příloha 4: Josef Režný významná osoba dudácké tradice

Zdroj převzat z:

publikace Strakonice 2007 ISBN:978-80-2039-98-16-0

Příloha 5: Strakonický pivovar

Zdroj převzat z:

https://www.pivovary.info/?p=90582&fbclid=IwAR3VtYHvjyKnMHCZdJgd_uoaUiZI93BhospXUQ5Xd4bUhcEK0iJRFBuT7I